

SKÚŠOBNÝ PORIADOK POSLUŠNOSTI

« OBEDIENCE »

v Slovenskej republike

účinnosť od 1. januára 2009

OBSAH

Časť I VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ

1. Definícia vybraných pojmov
2. Podmienky účasti
3. Organizovanie skúšok, práva a povinnosti rozhodcu a stewarda
4. Práva a povinnosti psovoda
5. Povely, polohy a pohyb psa
6. Pomôcky pre vykonanie cvikov obedience
7. Bodovanie
8. Pravidlá vykonávania a hodnotenia cvikov
9. Diskvalifikácia

Časť II POPIS, VYKONÁVANIE A HODNOTENIE CVIKOV – Trieda OB Z

Časť III POPIS, VYKONÁVANIE A HODNOTENIE CVIKOV – Trieda OB 1

Časť IV POPIS, VYKONÁVANIE A HODNOTENIE CVIKOV – Trieda OB 2

Časť V POPIS, VYKONÁVANIE A HODNOTENIE CVIKOV – Trieda OB 3

Časť I

VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ

1. Definícia vybraných pojmov

Obedience. Slovenský ekvivalent anglického slova obedience je poslušnosť. Cieľom výcviku obedience je naučiť psa cvičiť v spolupráci so psovodom určené cviky definovaným spôsobom. Dôraz sa kladie na precíznosť cvičenia, ochotu psa radostne plniť príkazy psovoda a schopnosť psa pracovať vo vzdialenosti od psovoda. Psovod a pes by mali predviesť celkovo dobrý vzájomný vzťah.

Skúška/pretek obedience. Skúška je verejné podujatie konané za účelom preverenia pripravenosti psov a psovodov v cvikoch definovaných týmto skúšobným poriadkom. Pod pojmom pretek sa rozumie kynologická súťaž, ktorá musí byť uskutočňovaná a posudzovaná tiež podľa tohto skúšobného poriadku.

Cvičebná plocha – je priestor, v ktorom sa pretek alebo skúška uskutočňuje. Cvičebná plocha musí byť viditeľne vyznačená, t.j. označená a ohraničená od ostatného okolia. Veľkosť cvičebnej plochy je určená týmto skúšobným poriadkom.

Hlavný rozhodca – je osoba, ktorého deleguje orgán Zväzu športovej kynológie (ZŠK), aby riadil a zastupoval rozhodcov tam, kde je na akciu delegovaný minimálne ešte jeden rozhodca.

Rozhodca – je osoba, ktorého deleguje orgán ZŠK, aby preskúšal a vyhodnotil výkony psovodov a psov počas akcie obedience nadväzne na tento skúšobný poriadok.

Vedúci skúšky/preteku – je osoba menovaná usporiadateľom a zodpovedná za organizačný priebeh akcie.

Steward – je osoba, ktorá je spoluzodpovedná za usporiadanie a priebeh akcie obedience. Steward vykonáva povelové a iné pomocné úlohy spojené s priebehom skúšky/preteku tak, ako sú definované týmto skúšobným poriadkom. Na každej skúške/preteku je menovaný najmenej jeden steward. Ak je menovaných viac rozhodcov, počet stewardov musí byť adekvátny počtu rozhodcov (spravidla najmenej 1:1), pričom je pred zahájením menovaný aj hlavný steward.

Psovod – je osoba, ktorá na skúške/preteku vedie psa. Spolu tvoria dvojicu.

2. Podmienky účasti na skúškach a pretekoch obedience

Aby sa pes mohol zúčastniť skúšky/preteku v jednotlivých úrovniach náročnosti cvikov obedience, musí dosiahnuť minimálny vek:

Trieda OB Z	Začiatočníci (nepovinná)	10 mesiacov
Trieda OB 1		12 mesiacov
Trieda OB 2		14 mesiacov
Trieda OB 3		16 mesiacov

Trieda OB Z slúži na posúdenie vlôh a predpokladov psa k výcviku a účasti na vyšších stupňoch obedience.

Skúšky/preteku sa môžu zúčastniť psy s preukazom pôvodu aj bez neho, pokiaľ im to ich fyzický a zdravotný stav dovoľuje. V hodnotení sa prihliada na telesnú stavbu a povahové vlastnosti psa.

Psy trpiace nákazlivými chorobami, majúce parazity, červy, svrab sa na skúšku/pretek nepripúšťajú. Ďalej sa skúšky/preteku nemôžu zúčastniť psy agresívne, slepé, hluché.

Háravé feny sa môžu skúšky/preteku zúčastniť, avšak pretekajú posledné v poradí. Môžu sa zdržovať iba v priestoroch, ktoré určí vedúci akcie, až kým ostatné psy neukončia svoje cvičenie. Feny, ktoré rodili pred menej ako 8 týždňami odo dňa skúšky/preteku a feny očakávajúce pôrod do 4 týždňov odo dňa skúšky/preteku, sú z nominácie vylúčené.

Pre účasť na európskych (EW) alebo svetových (WW) šampionátoch sa vyžaduje, aby pes dosiahol vek najmenej 15 mesiacov a bol registrovaný v zozname plemien uznanom FCI. Minimálny vek psovoda na EW a WW je 15 rokov. Podmienkou účasti na medzinárodných pretekoch je najmenej jedenkrát úspešne absolvovaná skúška najvyššej národnej úrovne obedience.

3. Organizovanie skúšok/pretekov, práva a povinnosti rozhodcu a stewarda

Skúšky/preteky obedience sú riadené vedúcim skúšok, ktorý organizačne zodpovedá za celý priebeh akcie.

Ak cviky obedience posudzuje viac rozhodcov, je zvolený hlavný rozhodca. Hlavný rozhodca je predseda tímu rozhodcov a je poverený predsedať na stretnutí rozhodcov a na akýchkoľvek iných stretnutiach usporiadaných súťažiacimi, alebo vedúcimi tímov. Hlavný rozhodca spolu s hlavným stewardom, sú zodpovední za športový priebeh akcie. Hlavný rozhodca schvaľuje praktické prípravy, rozhoduje, či je nevyhnutné opakovať cvičenie, alebo ho ukončiť napr. vzhľadom k technickým problémom, nadmernému vyrušovaniu, nespôsobilosti psa vykonať cviky a pod.

Rozhodca musí mať oprávnenie na posudzovanie obedience. Rozhodca rozhoduje o tom, v akom poradí budú cviky vykonané. Poradie musí byť pre všetkých súťažiacich rovnaké.

Odporúča sa, aby rozhodca neposudzoval viac ako 4 psov za hodinu a nie viac ako 25 psov za deň. Ak je menovaných viac ako jeden rozhodca, každý z nich hodnotí všetkých zúčastnených psov v tých cvikoch, ktoré mu boli hlavným rozhodcom pridelené na posúdenie. V prípade nejasností, alebo incidentov, ktoré nie sú riešené týmito pravidlami, rozhoduje hlavný rozhodca. Ak nastali pri vykonaní cviku okolnosti, ktoré zásadným spôsobom znemožnili objektívne posúdenie, hlavný rozhodca má právo nariadiť cvik zopakovať.

Rozhodca psovoda alebo psa zo skúšky vylúči v prípade, ak nepostupujú v zmysle pravidiel, alebo sa chovajú nevhodným spôsobom. Rozhodnutie rozhodcu je konečné a žiaden pretekár ho nemôže spochybníť.

Ak na preteky nastúpi pretekár zo zahraničia, hlavný steward musí byť schopný riadiť cvičenie v anglickom jazyku, resp. v jazyku, na ktorom sa vzájomne dohodnú. Ak je posudzovanie cvikov rozdelené medzi dvoch alebo viacerých rozhodcov, musí byť určený aj rovnaký počet stewardov.

4. Práva a povinnosti psovoda

Psa na skúške/preteku vedie psovod, ktorý ovláda ustanovenia tohto skúšobného poriadku, a ktorý je schopný zvládnuť psa aj v mimoriadnych situáciách. V prípade, že sa v priebehu skúšky/preteku prejaví neovládateľnosť psa, je rozhodca oprávnený psovoda a psa vylúčiť.

Psovod je povinný vedúcemu skúšky/preteku nahlásiť svoju prítomnosť najneskôr do 30 minút pred začiatkom akcie na mieste registrácie.

Povinnosti psovoda v pozícii súťažiaciho začínajú v momente, keď psovod vstúpi do priestorov, kde sa skúška/pretek vykonáva a končia po záverečnom ceremoniáli vyhodnotenia akcie. Psovodi musia postupovať podľa určených pravidiel a nariadení. Od psovodov sa očakáva, že sa budú vhodne správať a budú primerane oblečení.

Psovod zodpovedá v priebehu skúšky/preteku za všetky škody spôsobené psom na majetku, či zdraví osôb.

Je zakázané trestať psa. Používanie ostnatého obojku, elektrického obojku, alebo iných donucovacích prostriedkov je zakázané. Rovnako počas vykonávania jednotlivých cvikov psovod nesmie mať takéto pomôcky pri sebe.

Počas cvikov a medzi cvikmi psovod vedie psa po svojej ľavej strane. V prípade telesného postihnutia môže mať psovod počas cvikov a medzi cvikmi psa na pravej strane. Avšak tieto skutočnosti musia byť prediskutované s hlavným rozhodcom ešte pred začiatkom skúšky/preteku. Všetci zainteresovaní rozhodcovia musia byť informovaní o týchto skutočnostiach a ak posudzuje niekoľko rozhodcov, musí byť dohodnuté, aký vplyv budú mať tieto skutočnosti na bodové ohodnotenie výkonu. Všetky mimoriadne opatrenia by mali byť odôvodnené a nemali by rušiť iných psov a súťažiacich. (napr. pri cviku 1 a 2 by mal byť súťažiaci na invalidnom vozíku umiestnený na konci radu, kde ho nebude žiaden iný pes míňať).

Počas stavania alebo upravovania cvičebnej plochy nie je dovolené, aby psovod spolu so svojím psom vstupovali do tohto priestoru, pokiaľ im steward nedá povolenie.

Pre skúškou/pretekom musí byť súťažiacim dvojiciam umožnený krátky tréning už na pripravenej cvičebnej ploche. Ak je prihlásených príliš veľa psov, tréning môže byť aj deň vopred. Tréning je časovo riadený stewardom a nesmie pre každú dvojicu trvať dlhšie ako 5 minút. Počas tréningu na cvičebnej ploche nie je dovolené používať pamlsky.

Pred cvikom 3 po skupinových cvikoch má psovod, ktorý ide prvý v poradí na vykonanie súboru ďalších cvikov, nárok na krátku 5 až 10 minútovú prestávku.

5. Povel, polohy a pohyb psa

POVELY

Pre hodnotenie cvikov sa posudzuje počet vydaných povelov, dodržanie zákazu použitia oslovenia psa a používanie posunkových povelov.

Zvukové povely sú normálne vyslovované krátke slová. Nie je dovolené na psa kričať, pokiaľ to nevyžaduje vzdialenosť psovoda od psa. Zvukové povel y nie sú v tomto skúšobnom poriadku striktné určené. Sú odporúčané, ale limitovaný je ich maximálny počet, ktorý psovod môže použiť pri vykonávaní jednotlivých cvikov.

Posunkové povely sú krátke pohyby rukou. Používanie posunkových povelov je dovolené iba vtedy a takým spôsobom, aký je uvedený v popise cviku (napr. OB 3 cvik 6). Použitie zvukových a posunkových povelov súčasne počas celého predvedenia cviku je dovolené iba pri predvedení ovládateľnosti na diaľku (cvik 10). Pri cviku 7 je súčasné používanie povelov dovolené iba v čase, keď psovod ukazuje psovi smer k vylosovanej činke, ktorá má byť aportovaná (OB 2, OB 3).

Oslovenie psa menom

Osloviť psa menom pred povelom je dovolené iba triede OB Z. V triedach OB 1, OB 2 a OB 3 je oslovenie psa menom pred povelom hodnotené ako povel navyše a je penalizované stratou bodov okrem tých cvikov, kde je oslovenie povolené popísaným spôsobom (pozri OB 3, cvik 5).

POLOHY

Základný postoj

Psovod stojí prirodzene v pokojnom postoji. Pes sedí tesne pri ľavej nohe psovoda tak, aby lopatkou bol na úrovni kolien psovoda. Pozdĺžna os tela psa je v rovnobežnom smere, ako stojí psovod. Ramená psa sú na úrovni nôh psovoda. Pes sa o psovoda nesmie opierať, alebo byť vo vzdialenosti väčšej ako 20 cm. Každý cvik začína v základnom postoji. Pokiaľ z dôvodu zdravotného postihnutia psovoda je pes vedený na pravej strane, aj v základnom postoji sedí pes pri pravej nohe psovoda. Táto skutočnosť musí byť oznámená rozhodcovi ešte pred zahájením skúšky/preteku.

Poloha „Ľahni“

Po vydaní povelu si pes okamžite musí ľahnúť na zem. Poloha SFINGA znamená, že pes zaujme polohu ležmo na všetkých štyroch labkách, pričom sa nesmie prevaliť na bok ani stehno.

Poloha „Stoj“

Pes stojí všetkými štyrmi labkami na zemi a nepohybuje sa.

Poloha „Sadni“

Pes sedí rovno, na obidvoch zadných labkách. Nie je dovolené, aby pes sedel na stehne.

Otáčanie pri obratoch a úkroky

Otáčaním pri obratoch sa rozumie pohyb psa pri ľavej nohe psovoda tak, že sa dvojica otočí podľa pokynu vľavo, alebo vpravo o 180°. Smer otočenia si psovod určí sám. Povel stewarda znie: „Čelom vzad“. Povel „Čelom vzad“ môže byť vykonaný aj obchádzaním psovoda poza jeho chrbát („nemecký obrat“), alebo priradením psa k ľavej nohe psovoda.

Pri úkrokoch sa pes pohybuje tesne pri ľavej nohe psovoda podľa pokynov stewarda týmito smermi: vľavo, vpravo, dopredu, dozadu (cúvanie). Pri úkrokoch vľavo, alebo vpravo sa psovod premiestňuje do strán kolmo (nie šikmo do strany), pričom môže, ale nemusí prekrižovať nohy a pes ho nasleduje tesne pri jeho ľavej nohe (tiež po kolmici). Pri telesnom postihnutí psovoda sa pes môže pohybovať pri pravej nohe psovoda, taktiež pri prisadaní.

Prisadnutie psa po privolaní

Pes si môže k psovodovi prisadať dvoma spôsobmi:

- Pes sa po privolaní priraduje priamo k nohe psovoda, t.j. prichádza ku psovodovi z jeho ľavej strany. Cvik končí prisadnutím k nohe psovoda.
- Prisadať po privolaní môže pes aj s predsadnutím. Pes musí predsadnúť pred psovoda rovno a tesne. Po predsadnutí na pokyn stewarda psovod vydá povel „K nohe“, na základe ktorého pes musí svižne zaujať pozíciu pri nohe psovoda. Pes sa priradí k nohe psovoda priamo alebo obehnutím zozadu. Cvik končí prisadnutím k nohe psovoda.

Aportovanie a prisadanie psa k nohe po aportovaní

Pes môže aportovať predmet dvoma spôsobmi:

- Pes prináša aport psovodovi a priamo si prisadá k nohe psovoda. Nasleduje povel na odobratie aportu.
- Aportovať je dovolené aj s predsadnutím. Pes musí predsadnúť pred psovoda rovno a tesne. Po predsadnutí na pokyn stewarda psovod vydá povel k odobraní aportu a následne povel „K nohe“. Pes sa priradí priamo k nohe psovoda, alebo obieha okolo nôh veľmi tesne. Obiehanie musí byť rýchle.

Pri všetkých aportovacích cvičeniach pes musí uchopiť predmet okamžite spredu, nesmie ho obiehať a potom uchopiť. Počas prinášania nesmie predmet prekusovať, žuvať, alebo inak sa s ním hrať. Nepokoj psa pred vyslaním pre aport sa považuje za chybu.

6. Pomôcky pre vykonanie cvikov obediencie

Veľkosť cvičebnej plochy pre halové cvičenie obediencie musí byť najmenej 20 m x 30 m. Ak sa cvičí vonku, uprednostňuje sa veľkosť najmenej 25 m x 40 m. Cvičebná plocha môže byť aj menšia, ak predvádzanie jednotlivých cvikov je rozdelené medzi dva alebo viac priestorov. Ak cviky vyžadujú menej priestoru, môžu sa predvádzať na jednom mieste zoskupené spolu. Cvičebná plocha musí byť jasne vyznačená. Je na rozhodcovi, aby rozhodol, či veľkosť cvičebnej plochy je akceptovateľná alebo nie.

Na vykonanie cvikov musí byť zabezpečený postačujúci počet značiek a kužeľov, ktorými sa označuje miesto vykonania cvikov. Značky a kužele by mali byť vysoké približne 15 cm.

K dispozícií musí byť štvorec s rozmermi 3 m x 3 m s ohraničenými okrajmi.

Vhodné predmety na aportovanie sú:

- Tri sety drevených činiek, ktoré sa odlišujú veľkosťou a váhou vhodné pre rôzne veľkosti plemien (malé, stredné a veľké). Každý set obsahuje tri činky rovnakej veľkosti. Maximálna váha činky z najväčšieho setu je približne 450 g.
- Kovové činky troch rôznych veľkostí s maximálnou váhou najväčšej činky približne 200 g. Veľkosť činky by mala byť proporcionálna veľkosti plemena. Avšak psovod si môže vybrať veľkosť, ktorú uprednostňuje.
- Drevené predmety (hranoly) o rozmeroch približne 2 cm x 2 cm x 10 cm. Počet hranolov je šesťnásobný počtu psov, ktorí súťažia.

K dispozícií musí byť dostupná pevná prekážka 1 m široká s nastaviteľnou výškou. Výška sa nastavuje po 10 cm podľa výšky psa v kohútiku, zaokrúhlená k najbližším 10 cm. Nesmie byť vyššia ako 1 m.

K dispozícií musia byť aj tabuľky s názvom polohy psa pre vykonanie cviku č. 10.

Výsledková listina, do ktorej sa zaznamenávajú dosiahnuté body, musí byť dostupná na viditeľnom mieste.

Rozhodca musí mať pri sebe žltú a červenú kartu, ktorými udeľuje varovanie (žltá karta) alebo diskvalifikáciu (červená karta) a bodovacie karty. Tieto pomôcky si rozhodca zabezpečuje sám.

Je na zodpovednosti usporiadateľa, aby sa v priestoroch súťaženia dodržiavali platné pravidlá a nariadenia. Informácie o organizácii skúšky musia byť jednoznačné a všeobecne dostupné.

7. Bodovanie

Predvedenie cvikov obediencie je klasifikované týmito bodmi za cvik:

0 – 5 – 5,5 – 6 – 6,5 – 7 – 7,5 – 8 – 8,5 – 9 – 9,5 – 10

Za každý cvik je možné dostať maximálny počet bodov 10 a minimálny počet bodov 5. Ak čiastkové bodové straty pri jednotlivom cviku sú väčšie ako 5 bodov, cvik sa považuje za nesplnený a hodnotí sa nulou. Každé bodové ohodnotenie je následne prepočítané príslušným koeficientom náročnosti cviku. Maximálne bodové ohodnotenie, ktoré je možné za cvik dosiahnuť (už po vynásobení príslušným koeficientom za daný cvik), je uvedené pri jednotlivých cvikoch. Hodnota koeficienta závisí od druhu a náročnosti cviku.

Ak dvaja alebo viac psov skončí s rovnakým počtom bodov, rozhoduje súčet bodov získaných za cviky 3, 5 a 6. Ak je aj po zrátaní bodov výsledok rovnaký, uvedené cviky sa zopakujú.

Ak sú pre hodnotenie určené viacerí rozhodcovia, ich bodové ohodnotenia za každý cvik sa zráta a výslednými bodmi je priemer všetkých udelených bodov. Takto sa postupuje pri hodnotení každého cviku.

Celkové hodnotenie:

Poradie	Hodnotenie	Skratka	Bodový interval
1. miesto	Výborne	V	256 – 320
2. miesto	Veľmi dobre	VD	224 – 255,5
3. miesto	Dobre	D	192 – 223,5

Pokiaľ dvojica získala menej ako 192 bodov, nie je hodnotená.

Trieda OB Z je dobrovoľná. Dvojica môže nastúpiť priamo do triedy OB 1. Podmienkou pre účasť vo vyšších triedach národných súťaží (OB 2 a OB 3) je známka „Veľmi dobre“ v nižšej triede, tzn. dvojica musí mať aspoň raz vo výkonnostnej knižke psa zapísané bodové ohodnotenie zo skúšky v intervale 224 až 255,5 bodov. Výkonnostnú knižku vydáva Zväz športovej kynológie na požiadanie pre konkrétneho psa.

Počas skúšky/preteku zapisovateľ (osoba poverená vedúcim skúšky/preteku) zaznamenáva dosiahnuté body dvojice na tlačivo „Potvrdenie o vykonaní skúšky obediencie“ podľa hodnotenia rozhodcu. Po skončení skúšky/preteku sa body na tlačive porovnávajú s bodmi na listoch rozhodcu a výsledok sa zapíše do výkonnostnej knižky psa (V; VD; D; prípadne diskvalifikácia aj s dôvodom). Originál potvrdenia o vykonanej skúške zašle usporiadateľ Zväzu športovej kynológie SR, kópiu dostane pretekár.

8. Pravidlá vykonávania a hodnotenia cvikov

Ak nie je pri jednotlivých cvikoch stanovené inak, tieto všeobecné pravidlá a nariadenia pre vykonávanie cvikov a ich hodnotenie sú aplikované pri všetkých cvikoch.

Pri cvikoch 1 a 2, minimálny počet psov v skupine je 3 a maximálny počet je 6. V súťaži, keď celkový počet psov nie je deliteľný šiestimi, dve zo skupín by mali pozostávať zo 7 psov.

Počas cvičenia a medzi cvikmi, keď je psovod so psom na cvičebnej ploche, nie je dovolené používať, ani mať pri sebe pamlsky, loptičky, hračky, alebo iné motivačné predmety. Rozhodca má právo toto u psovoda skontrolovať.

Po cviku 2 psovod odloží vôdzku na stôl stewarda. Pes cvičí nepripútaný, okrem cviku 3 v triede OB Z, a v momente príchodu na cvičebnú plochu pred cvikom 1 v triede OB Z a OB 1. Počas celého cvičenia má pes hladký obojok, alebo jednoduchý, jednoradový, voľne priliehajúci retiazkový obojok, ktorý nie je nastavený na sťahovanie.

Všetky cviky začínajú a končia so psom pri nohe psovoda. Hodnotenie každého cviku začína v momente, keď steward umiestni psovoda a psa do východiskového bodu a psovod na stewardovu otázku: „Ste pripravení?“ slovné potvrdí, že je so psom pripravený cvik vykonať. Cvik je ukončený, ak steward vyhlási: „Koniec cvičenia“, alebo „Cvičenie ukončené“. Vtedy končí aj hodnotenie cviku. Pes môže byť medzi cvikmi primerane krátko pochválený. Pred začiatkom ďalšieho cviku a pochvalou musí byť zreteľný odstup aspoň 3 sekundy.

Nie je dovolené, aby psovod zdôrazňoval psovi miesta a príkazy pred alebo počas cvičenia, okrem práve prebiehajúceho cvičenia, v ktorom to je dovolené (napr. OB 3, cvik 6).

Chyby psovoda sú hodnotené prísnejšie ako chyby psa.

Ak pes opustí psovoda počas cvičenia (preruší cvičenie), alebo medzi cvikmi a je mimo kontroly psovoda a nepríde ani na prvé zavolanie bez toho, aby psovod opustil svoju pozíciu, je diskvalifikovaný (bližšie pozri v bode 9 Diskvalifikácia). Ak sa pes vráti ku psovodovi na prvý povel rozhodca udelí žltú kartu a cvik nie je uznaný, ale pes a psovod môžu pokračovať. Ak pes odíde po druhý raz nasleduje diskvalifikácia

Počas cvičenia nie je dovolené dotýkať sa psa, hladkať ho, alebo mu prejavovať iné formy povzbudenia. Takéto nepovolené chovanie má za následok neuznanie cviku až diskvalifikáciu. Málo významné povzbudenie v rámci pochvaly je povolené, ale až po ukončení cviku (napr. jedno alebo dve jemné potľapkania). V prípade neúmernej až prehnanej pochvaly, hrania dookola, vyskakovanie na ramená psovoda, neprimerané pobehovanie okolo nôh psovoda, atď. je pretekár upozornený žltou kartou. V prípade druhého incidentu a opakovaného upozornenia, rozhodca udeľuje červenú kartu a dvojicu diskvalifikuje.

Počas cvičenia sa psovod nepozera na psa, ale priamo pred seba. Výnimkou je trieda OB Z, kde je „očný kontakt“ dovolený.

Rozhodca má právo zastaviť cvičenie, ak pes ukazuje zrejmu neschopnosť vykonávať cviky.

V prípade sporov, incidentov, alebo iných nezrovnalostí, ktoré nie sú popísané v týchto pravidlách a nariadeniach, rozhodne rozhodca. Rozhodnutie rozhodcu je konečné a žiaden zo súťažiacich ho nemôže spochybňovať, alebo toto rozhodnutie napadnúť.

Všetky dodatočné povely, dvojité povely, posunky telom, atď. musia byť penalizované. Všeobecné pravidlo pre všetky cviky je, že za druhý povel (povel navyše) sú odrátané 2 body a tretí povel cvičenie ukončí (alebo jeho časť), t.j. cvik po treťom zopakovanom povele nie je uznaný.

Pes, ktorý šteká počas cvičenia, i keď iba príležitostne, je penalizovaný stratou bodov. V prípade príležitostného štekania by nemal dostať viac ako 7 bodov za cvik. Ak pes šteká intenzívne, alebo neustále, cvičenie sa hodnotí nulou. Ak je štekание nepretržité, ustavičné a je zopakované v niekoľkých cvičeniach, psovod so psom sú diskvalifikovaní. Tieto isté pravidlá sa uplatnia pri kňučaní a iných hlasových prejavoch psa.

V triede OB 1, OB 2, OB 3 ak psovod vykročí skôr, ako je daný povel, cvičenie sa hodnotí ako nesplnené (0 bodov). V triede OB Z je takáto chyba penalizovaná stratou 2 bodov.

Ak pes začne cvičiť skôr, ako je daný povel (pes predstihne povel), nemôže získať viac ako 8 bodov.

Za nedostatok označený ako hrubá chyba sa podľa jeho intenzity a vplyvu na celkový dojem z prevedenia cviku zrážajú 2 až 4 body.

Ak sa pes od psovoda svojvoľne vzdiali na viac ako dĺžku svojho tela po tom, ako psovod potvrdil pripravenosť k vykonaniu cviku a pred tým, než psovod vydal povel, cvičenie sa hodnotí ako nesplnené (0 bodov). Psovod už nemá možnosť psa privolať a pokračovať v danom cviku.

9. Diskvalifikácia

Za nekorektné konanie psovoda alebo psa na cvičebnej ploche udeľuje rozhodca žltú alebo červenú kartu. Žltá karta znamená varovanie. Dvakrát udelená žltá karta znamená diskvalifikáciu. Červená karta znamená jednoznačne diskvalifikáciu.

Diskvalifikáciou sa rozumie okamžité ukončenie celého cvičenia. Pes nemôže pokračovať v zostávajúcich cvikoch. Psovod musí okamžite spolu so svojím psom opustiť cvičebný priestor. Diskvalifikácia znamená stratu všetkých dosiahnutých bodov.

Ak pes, kedykoľvek počas vykonávania cvikov, alebo i po skončení cvikov hryzie, pokúša sa uhryznúť, napáda, alebo pokúša sa napadnúť ľudí, alebo iných psov, je z preteku diskvalifikovaný. Sú mu odobrané všetky body. Počas dvojdňových pretekov je diskvalifikácia platná taktiež pre druhý deň, a tak pes nemôže ďalej súťažiť. Incident je zaznamenaný do Potvrdenia o vykonanej skúške obediencie a do výkonnostnej knižky psa.

Ak psovod trestá psa počas cvičenia, cvik nie je uznaný. Rozhodca môže prideliť žltú kartu. Ak trestanie je interpretované ako hrubé počas alebo medzi cvikmi, dvojica je diskvalifikovaná. Taktiež ostatné nevhodné správanie psovoda v priestoroch cvičebnej plochy môže viesť k diskvalifikácií.

Rozhodca má právo zakázať psovi ďalšiu účasť v cvičení, ak sa chová nevhodne, alebo spôsobuje rušenie neustálym štekaním alebo vytím. V prípade štekania, alebo vytia rozhodca udelí prvé varovanie žltou kartou. Ak toto nevhodné správanie pokračuje, rozhodca ukáže červenú kartu a psa diskvalifikuje. To isté sa dodržiava pre neustále vyrušovanie štekaním alebo zavýjaním medzi cvikmi.

Ak pes opustí psovoda počas cviku, (preruší cvičenie), a je mimo kontroly psovoda, psovod môže jedenkrát privolať psa bez opustenia svojej pozície. Ak sa pes vráti ku psovodovi na prvý povel, rozhodca udeľuje žltú kartu a cvik neuzná, ale pes a psovod môžu pokračovať ďalším cvikom. Ak sa pes nevráti na prvý povel, potom sú pes a psovod diskvalifikovaní. Ak pes odíde od psovoda po druhý raz, psovod už nemá možnosť psa privolať, nasleduje diskvalifikácia. Tieto isté pravidlá platia aj v prípade, ak pes opustí psovoda medzi cvikmi.

Ak pes odíde z priestorov cvičebnej plochy je okamžite diskvalifikovaný, psovod nemá možnosť psa privolať.

Používanie pamlskov, hračiek alebo iných motivačných predmetov počas cvičenia nie je dovolené. Ak rozhodca spozoruje, že pretekár má pri sebe, alebo používa v priestoroch cvičebnej plochy pamlsky, alebo iné pomôcky, psovod je diskvalifikovaný.

Ak sa pes vyvenčí v priestoroch cvičebnej plochy počas cvičenia, alebo medzi cvikmi, je diskvalifikovaný.

Časť II

POPIS, VYKONÁVANIE A HODNOTENIE CVIKOV – Trieda OB Z (Začiatočníci)

CVIK 1 Odloženie v sede v skupine počas 30 sekúnd

Odporúčané povely: „Zostaň“

Zvukové povely

Vykonanie: Na pokyn stewarda sa psovodi spolu so svojimi psami, postavia do jedného radu približne v trojmetrových vzdialenostiach od seba. Pes je pri psovodovi v základnom postoji. Na povel stewarda sú psy odpútané z vôdzky. Na povel stewarda psovodi velia psom „Zostaň“ a vykročia od nich vpred. Kráčajú bez obzerania sa až do vzdialenosti 5 metrov, kde sa zastavia a otočia čelom ku psom. Psy musia zotrvať v polohe „Sadni“ 30 sekúnd. Na povel sa psovodi vracajú ku svojim psom a zaujmú základný postoj. Ku psom sa priraďujú priamo, alebo ich obídu zozadu. Skupinu tvoria minimálne 3, maximálne 6 psov.

Inštrukcie: Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, taktiež je dovolené prejavíť záujem, ak je naokolo hluk alebo iné rozptyľovanie. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia alebo úzkosti. Všetky ostatné zbytočné pohyby (napr. zdvíhanie labiek) a posúvania znamenajú stratu bodov. Body sú strhnuté aj za štekание alebo kňučanie. Ak pes štekne 1až 2 krát, sú mu strhnuté 1až 2 body. Neustále štekание (hlasité) znamená chybu a penalizuje sa 0 bodmi za cvik. Pes, ktorý vstane, ľahne si, alebo sa pohne, resp. odplazí ďalej ako je dĺžka jeho vlastného tela, dostane 0 bodov. Nedočkavosť, neposednosť, tak ako aj prevaľovanie sa z jedného boku na druhý je penalizované podľa intenzity stratou 1 až 2 body. Ak sa pes postaví a pristúpi blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Následne na to začínajú všetky psy cvičiť odznova okrem psa, ktorý spôsobil toto prerušenie. Ten má cvik hodnotený 0 bodmi a okamžite musí opustiť cvičebnú plochu.

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Časový interval (nie hodnotenie cviku) začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov a stoja čelom ku nim.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 2 Odloženie v ľahu v skupine počas 1 minúty

Odporúčané povely: „Ľahni“, „Zostaň“, „Sadni“ (max. 3 povely)

Zvukové povely

Vykonanie: Na pokyn stewarda sa psovodi spolu so svojimi psami postavia do jedného radu približne v trojmetrových vzdialenostiach od seba. Pes je pri psovodovi v základnom postoji. Na povel stewarda sú psy odpútané z vôdzky. Na pokyn stewarda psovodi velia psom zaujať polohu „Ľahni“. Keď sú všetky psy v polohe ľahni, na pokyn

stewarda nasleduje posledný povel psovoda „Zostaň“. Na pokyn stewarda psovodi spoločne vykročia od svojich psov a bez obzerania sa od nich vzdialia do 5 metrov, kde sa zastavia a otočia sa čelom ku psom. Psy musia zotrvať v pozícii „Ľahni“ 1 minútu. Na pokyn stewarda sa psovodi vracajú ku svojim psom a zaujmú základný postoj. Ku psom sa priraďujú priamo, alebo obídu psa zozadu a velia „Sadni“. Skupinu tvoria minimálne 3, maximálne 6 psov.

Inštrukcie: Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, taktiež je dovolené prejavíť záujem, ak je naokolo hluk alebo iné rozptyľovanie. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia, alebo úzkosti. Všetky ostatné zbytočné pohyby a posúvania znamenajú stratu bodov. Body sú strhnuté aj za štekacie alebo kňučanie. Ak pes štekne 1 až 2 krát, strhnú sa mu 1 až 2 body. Neustále štekacie (hlasité) znamená chybu a penalizuje sa 0 bodmi za cvik. Pes, ktorý vstane, sadne si alebo sa pohne, resp. odplazí ďalej ako je dĺžka jeho vlastného tela, dostane 0 bodov. Nedočkavosť, neposednosť, tak ako aj prevaľovanie sa z jedného boku na druhý je penalizované podľa intenzity stratou 1 až 2 body. Ak sa pes postaví a pristúpi blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Následne na to začínajú všetky psy cvičiť odznova okrem psa, ktorý spôsobil toto prerušenie. Ten má cvik hodnotený 0 bodmi a okamžite musí opustiť cvičebnú plochu.

Poznámky: Všetky povel psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Časový interval (nie hodnotenie cviku) začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov a stoja čelom ku nim. Predmetom hodnotenia je aj rýchlosť zaujatia polohy „Ľahni“. Poloha SFINGA nie je povinná, napr. pes si môže položiť hlavu na zem medzi labky. Avšak polohu, ktorú pes zaujme po povele psovoda „Zostaň“, musí dodržať a nezmeniť ju až do ukončenia cviku.

Hodnotenie: Koeficient 2

Maximálny počet bodov 20

CVIK 3 Chôdza pri nohe

Odporúčané povel: „K nohe“ (pri vykročení zo základného postoja, pri zmene tempa, zastavení a pri obratoch na mieste – maximálne 7 povelov)
Zvukové povel

Vykonanie: Chôdza pri nohe je vykonávaná v normálnom a pomalom kroku na vopred stanovenej trase tvaru osmičky, kde každý pomyselný kruh má polomer cca 4 m (pozri schému). Pripútaný pes na vŕdzke ochotne a dobrovoľne nasleduje psovoda, kráčajúc popri jeho ľavej strane, na úrovni ramena psovoda súčasne s jeho ľavým kolenom v paralelnej línii. Psovod so psom vychádzajú zo základného postoja, ktorý je umiestnený v strede osmičky. Opíšu jeden kruh doľava, pokračujú v tvare druhého kruhu vpravo, vrátia sa do východiskovej pozície, odkiaľ bez zastavenia pokračujú v priamom smere asi 25 m. Na povel stewarda sa zastavia. Ak psovod zastane, pes musí okamžite na povel psovoda zaujať základný postoj pri jeho nohe. Na povel stewarda predvedú obraty na mieste: vľavo bok, vpravo bok, čelom vzad. Pes má psovoda nasledovať ochotne, radostne a dobrovoľne. Pes sa musí vždy nachádzať pri ľavom boku psovoda, lopatkou na úrovni ramena psovoda súčasne s jeho ľavým kolenom.

Inštrukcie: Psovod vykročí spolu so psom smerom doľava. Pes, ktorý zaostáva za psovodom viac ako pol metra za ním počas väčšej časti cvičenia cvik nesplnil a nezíska

žiadne body. Ak sa pes pohybuje pomaly, je penalizovaný stratou bodov. Strata kontaktu so psom a povelý navyše sú považované za chyby, za ktoré sú strhnuté body. Počas cviku psovod prirodzene pohybuje ramenami, avšak sa psa nesmie dotýkať. Pri zastavení si musí pes okamžite na povel sadnúť tesne pri ľavej nohe psovoda tak, aby lopatkou bol na úrovni kolien psovoda. Všetky psy musia vykonať chôdzu pri nohe psovoda podľa tej istej schémy.

Poznámky: Všetky povelý psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Toleruje sa jedno slovné povzbudenie psa psovodom.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 4 Odloženie za pochodu do ľahu

Odporúčané povelý: „K nohe“ , „Ľahni“ , „K nohe“ – (max. 3 povelý)
Zvukové povelý

Vykonanie: Cvik je vykonaný na pomyselnéj priamke 15 m dlhej, na ktorej sú umiestnené dva kužele (pozri schému). Prvý je umiestnený na východiskovom bode a druhý označuje koniec úseku. Psovod vydá povel „K nohe“ a spolu so psom vykročia v priamom smere k druhému kuželu. Približne v polovici úseku medzi kuželmi na pokyn stewarda psovod odkladá psa do ľahu. Pes na zvukový povel „Ľahni“ rýchlo a v priamom smere zaľahne bez toho, aby psovod prerušil, alebo zmenil spôsob chôdze, alebo sa obzrel. Psovod pokračuje v chôdzi v priamom smere a obchádza kužel zľava, t.j. míňa kužel po svojej pravej ruke a pokračuje v priamom smere okolo ďalšieho kužela. Ku psovi pristupuje sprava zozadu a bez zastavenia vydá (bez pokynu stewarda) povel „K nohe“. Obaja následne pokračujú k druhému kuželu, kde cvik končí zaujatím základného postoja.

Inštrukcie: Pes musí zaujať polohu „Ľahni“ rýchlo a skôr, než psovod príde k druhému kuželu strany, kde je pes odložený, inak je cvik nesplnený (0 bodov). Ak pes zastaví medzi kuželmi v nesprávnej polohe (napr. si sadne namiesto ľahne) nie sú mu pridelené žiadne body. Poloha SFINGA je povinná. Pomalý pohyb psa, zaostávanie alebo predbiehanie, je považované za chybu. Psovod nesmie výrazne ovplyvňovať psa telom, inak mu budú strhnuté body.

Poznámky: Pri chôdzi, keď sa pes z ľahu pripája ku psovodovi, si psovod určuje sám, kedy vydá povel. Povel „K nohe“ nesmie byť vydaný príliš skoro. Mal by byť vydaný, keď je psovod takmer už pri psovi. Hodnotí sa ako rýchlo sa pes postaví a pokračuje so psovodom v chôdzi, ktorá by mala byť celý čas plynulá. Na konci cviku pes zastavuje bez povelu psovoda, t.j. okamžite si prisadá k nohe psovoda. Všetky ostatné povelý sú vykonávané na základe slovných pokynov stewarda.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 5 Privolanie z ľahu

Odporúčané povely: „Ľahni“, „Zostaň“, „K nohe“ alebo „Ku mne“ (povel „K nohe“ môže byť vydaný druhýkrát, ak si pes po privolaní predsadá)

Zvukové povely

Vykonanie: Psovod a pes sú v základnom postoji. Na pokyn stewarda je pes uložený do pozície „Ľahni“ a psovod kráča od neho približne 20 m vo vyznačenom priamom smere. Východiskový bod, kde pes zostáva v polohe ľahni a koniec úseku, kde sa postaví psovod na pokyn stewarda čelom ku psovi, sú vyznačené kužeľmi. Psovod odchádza od psa bez zastavenia a obzerania sa. Na pokyn stewarda psovod psa privolá. Pred vydaním povelu na privolanie je povolené oslovenie psa menom. Oslovenie psa však musí byť vyslovené ihneď spolu s povelom tak, aby netvorilo dva povely. Privolanie môže byť vykonané dvoma spôsobmi: priamo k ľavej nohe psovoda, alebo môže byť použitý povel „Ku mne“ a následne „K nohe“. Predsadnutie musí byť rovné a tesné. Privolanie musí byť predvedené v súlade s určenými pravidlami v časti I, bod 5.

Inštrukcie: Pes sa musí pohybovať radostne, primeranou rýchlosťou a prinajmenšom byť v pokluse. Pomalý pohyb je chyba. Za opakovaný povel sú strhnuté 2 body. Ak pes počas doby, kedy sa od neho psovod vzdáľuje, mení pozíciu (prevaľuje sa), môže dostať maximálne 8 bodov. Ak pes opustí východiskovú pozíciu počas doby, kedy sa od neho psovod vzdáľuje, nezíska žiaden bod a cvik sa hodnotí ako nesplnený (0 bodov).

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

CVIK 6 Vyslanie vpred do štvorca

Odporúčané povely: „Sed“, „Vpred“, „Stoj“, alebo „Sadni“, alebo „Ľahni“ (max. 3 povely) Keď pes vojde do štvorca, je možné vydať aj pomocný povel „Stoj“, ktorý sa nezapočítava do počtu vydaných povelov

Zvukové povely

Vykonanie: Pes je vyslaný do štvorca s rozmermi 3 m x 3 m. Štvorec je umiestnený najmenej 3 – 5 m od hranice cvičebnej plochy. Kužele označujú štvorec na každom rohu. Viditeľná línia (napr. páska, kriedová čiara, línia z pilín) musí spájať kužele na ich vonkajšej strane. Pred vykonaním cviku psovod nahlasuje vedúcemu stewardovi, akú polohu pes zaujme vo vnútri štvorca. Môže si zvoliť polohu „Stoj“, alebo „Sadni“, alebo „Ľahni“. Psovod a pes stoja spolu na východiskovom bode vzdialenom 5 m od stredu štvorca. Na pokyn stewarda psovod kráča do stredu štvorca. Uprostred štvorca pohybom naznačí, ako keby niečo kládol na zem a ihneď sa vracia ku psovi. Počas tejto činnosti pes stále sedí na východiskovom bode. Keď sa psovod priradí ku psovi, povelom „Vpred“ vyšle psa do štvorca. Hneď ako je pes vo štvorci, psovod velí povel podľa polohy, ktorú nahlásil pred začatím cviku, t.j., „Stoj“ alebo „Sadni“, alebo „Ľahni“. Pes musí okamžite zaujať určenú polohu. Po pokyne stewarda psovod kráča do štvorca ku psovi. Tu cvik končí.

Inštrukcie: Pri hodnotení by sa mal klásť dôraz na ochotu psa sledovať inštrukcie a povely, priamy smer pohybu do štvorca, rýchlosť a presnosť. Pes musí pri vykonávaní cviku najmenej klusať. Aby bol cvik uznaný, musí byť celé telo psa vo štvorci (okrem chvosta). Pokiaľ pes vojde do štvorca z boku alebo zozadu, sú mu strhnuté body. Ak psovod opustí východiskový bod počas toho, keď vydáva povely, sú mu strhnuté body. Ak pes opustí východiskovú pozíciu počas doby, kedy sa od neho psovod vzdaluje (psovod kráča z/do štvorca), alebo je vzdialený, dostane 0 bodov a cvik sa hodnotí ako nesplnený.

Poznámky: Nie je dovolené ukazovať psovi štvorec pred začatím cviku. Povel na zaujatie polohy vo štvorci si určuje a vydáva psovod sám. Všetky ostatné povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

CVIK 7 Nosenie cudzieho predmetu

Odporúčané povely: „K nohe“, „Drž“, „Pust“ (max. 3 povely)
Zvukové povely

Vykonanie: Cvik je vykonaný v priamom smere na rovnom úseku cca 25 m dlhom. Pes a psovod sú v základnom postoji na východiskovom bode. Na pokyn stewarda spolu vykročia vpred. Pes počas chôdze pri nohe psovoda bez zastavenia na označenom úseku na povel psovoda okamžite uchopí z ruky psovoda činku a nesie ju v priamom smere minimálne 10 m. Uchopenie činky musí pes vykonať samostatne a ochotne. Nesmie ju prežúvať, ani inak sa s ňou hrať. Po 10 m nesenia psovod na povel „Pust“ odoberie psovi aport. Po odobraní aportu dvojica prejde ešte pár krokov a na pokyn stewarda zastaví v základnom postoji. Na konci cviku pes zastavuje bez povelu psovoda, t.j. okamžite si prisadá k nohe psovoda. Vtedy je cvik ukončený.

Inštrukcie: Dôraz by mal byť kladený na ochotu psa vykonávať povely. Ak pes počas nesenia aport prekusuje, žuje, alebo sa s ním inak hrá, sú mu strhnuté body. Pes, ktorý veľmi intenzívne prekusuje, žuje alebo sa s predmetom hrá, nezíska žiaden bod. Pokiaľ pes počas nesenia aport pustí, získa maximálne 7 bodov. Začiatok 10 metrového úseku, kde má pes najneskôr uchopiť aport a bod ukončenia nesenia po ďalších 10 metroch musia byť označené značkou. Pes musí byť stále po ľavej strane psovoda.

Vypustenie činky:

Ak psovi vypadne činka, a sám iniciatívne ju zodvihne, môže dostať najviac 7 bodov. Ak ju vyplúje a nezodvihne, nezíska žiadne body.

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Veľkosť aportu by mala byť primeraná veľkosti psa. Aport si vyberá psovod.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 8 Skok cez prekážku

Odporúčané povely: „Hop ” , „Späť“ (max. 2 povely)

Zvukové povely

Vykonanie: Psovod a pes v základom postoji stoja pred prekážkou, ktorá je nastavená podľa kohútikovej výšky psa zaokrúhlená k najbližších 10 cm. Maximálna výška prekážky je 1 m. Vzďalenosť od prekážky je označená značkou. Na pokyn stewarda psovod vyšle psa cez prekážku. Pes skáče cez prekážku oboma smermi. Tu cvik končí. Psovod môže pri privolávaní psa opustiť východiskový bod (napr. pri skoku späť môže psovod mierne cúvať). V tejto triede sa nehodnotí predsadnutie, resp. priradenie psa k nohe.

Inštrukcie: Ak sa pes pri preskoku dotkne prekážky hoci iba jemne, maximálny počet pridelených bodov je 8. Ak pes skočí prekážku iba jedným smerom, môže dostať maximálne 5 bodov. Ak pes vybehne predčasne, môže získať najviac 7 bodov. Ak pes nepreskočí prekážku, cvik sa hodnotí ako nesplnený (0 bodov).

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Je dovolené jedenkrát slovne psa motivovať

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 9 Identifikácia predmetu a aportovanie

Odporúčané povely: „Hľadaj“ alebo „Aport“, „Pust“ (max. 2 povely), povel „K nohe“ ak si pes predsadá

Zvukové povely

Vykonanie: Pred vykonaním cviku 3 si psovod vyberie drevený predmet o rozmeroch 2 cm x 2 cm x 10 cm, označí ho viditeľnou značkou a nechá si ho pri sebe až do chvíle, kedy nastupuje na cvik 9. Taktiež v tom čase nahlasuje stewardovi, či sa pes prizerá, alebo sa otočí spolu so psovodom chrbtom, kým steward uloží predmety na zem. Steward odoberie predmet od psovoda tak, aby sa ho nedotkol (t.j. klieštikmi). Steward umiestňuje predmet na zem vo vzdialenosti približne 5 m od východiskového bodu a 30 cm doľava, alebo doprava od ostatných predmetov pohádzaných na kôpke. Po vydaní povelu pes musí nájsť označený predmet, priniesť ho psovodovi a odovzdať mu ho do ruky. Ak sa pes nepriraďuje okamžite po príchode k nohe psovoda, ale si predsadá, nasleduje povel „K nohe“. Pes sa na základe povelu okamžite priradí k nohe psovoda do základnej polohy. Predmety musia byť umiestnené pre všetkých súťažiacich v rovnakom tvare.

Inštrukcie: Časový limit vykonania cviku je 1 minúta, inak sa cvik hodnotí ako nesplnený. Dôraz sa kladie na ochotu psa pracovať a na jeho rýchlosť. Nie je dovolené psovi ukazovať predmet pred zahájením cviku. Žuvanie alebo hryzenie predmetu je penalizované zrážkou na 1 až 2 body. Ak je žuvanie intenzívne, môže byť pridelených najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne žuvanie alebo prelomenie predmetu má za následok nesplnenie cviku (0 bodov). Ak pes vybehne k predmetom skôr, ako je daný povel, dostane najviac 7 bodov. Ak pes uchopí nesprávny predmet, ale vymení ho bez ovplyvňovania za správny, môže dostať maximálne 7 bodov. Ak pes uchopí viac ako 1

nesprávny predmet, dostane 0 bodov. Ak pes dostane akýkoľvek povel v priestore nad predmetmi, nedostáva žiadne body. Ak pred cvikom psovod dovolí psovi oňuchať predmet, alebo sa ho dotknúť, dostáva 0 bodov. Nevyžaduje sa korektné a presné vykonanie aportu, ale pes musí odovzdať predmet do ruky psovoda.

Poznámky: Všetky povel psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Pre každú dvojicu musí byť pripravených 6 nových predmetov. Predmety, ktoré sú položené na kôpke (5 kusov), môžu byť použité pre všetkých cvičiacich v OB Z, pokiaľ sa ich žiaden pes počas vykonania cviku nedotkol. Predmety, ktorých sa akýkoľvek pes dotkol, nesmú byť už použité a musia byť nahradené novými. Predmety musia byť položené tak, aby boli pre psa dobre viditeľné.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 10 Ovládateľnosť na diaľku

Odporúčané povel: „Ľahni“ „Zostaň“ 2 x „Sadni“, 2 x „Ľahni“ (max. 6 povelov)
Zvukové a posunkové povel

Vykonanie: Psovod so psom stoja pred vyznačenou líniou (piliny, páska), ktorá je na koncoch označená dvoma značkami. Na pokyn stewarda je pes odložený do polohy „Ľahni“. Následne psovod odchádza od psa v priamom smere vpred na vopred vyznačené miesto cca 2 m vzdialené od pomyselnej čiary, pred ktorou pes leží. Na tomto mieste sa psovod otočí čelom ku psovi. Steward stojí cca 5 m za psom chrbtom ku psovodovi aj ku psovi. Pes nemá vidieť stewarda, kým ten ukazuje napísané heslá určujúce, v akom poradí má pes zmeniť polohu na povel psovoda. Heslá mení v intervale približne každých 7 sekúnd. Velené sú polohy „Sadni“ a „Ľahni“, každá dvakrát. Posledný povel pre zmenu polohy musí byť „Ľahni“. Psovod môže používať oba – aj zvukové aj posunkové povel, ale musia byť krátke a používané súčasne. Cvik končí tak, že psovod pristúpi ku psovi a velí „Sadni“.

Inštrukcie : Dôraz sa kladie na to, ako veľmi sa pes posúva, ako rýchlo mení pozície. Taktiež sa hodnotí presnosť pozície. Aby bol pes hodnotený, musí najmenej jedenkrát zaujať velenú pozíciu. Ak sa pes posunie z východiskového bodu, kde bol uložený do polohy „Ľahni“ o viac ako je dĺžka jeho tela v akomkoľvek smere, dostáva 0 bodov. Posúvanie vpred a vzad sa sčítava. Posledná poloha je „Ľahni“ a ak ju pes zmení, pokiaľ k nemu psovod kráča, môže dostať najviac 8 bodov. Prehnané používanie slovných povelov a zveličovanie alebo nepretržité povel rukami, sú penalizované.

Poznámky: Všetky povel psovod vyslovuje na základe pokynov stewarda. Steward musí byť v zornom poli psovoda.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

Trieda OB Z (Začiatovníci)

Cvik 3 - Chôdza pri nohe

ZP základný postoj

1 až 5 smer chôdze

———— normálny krok

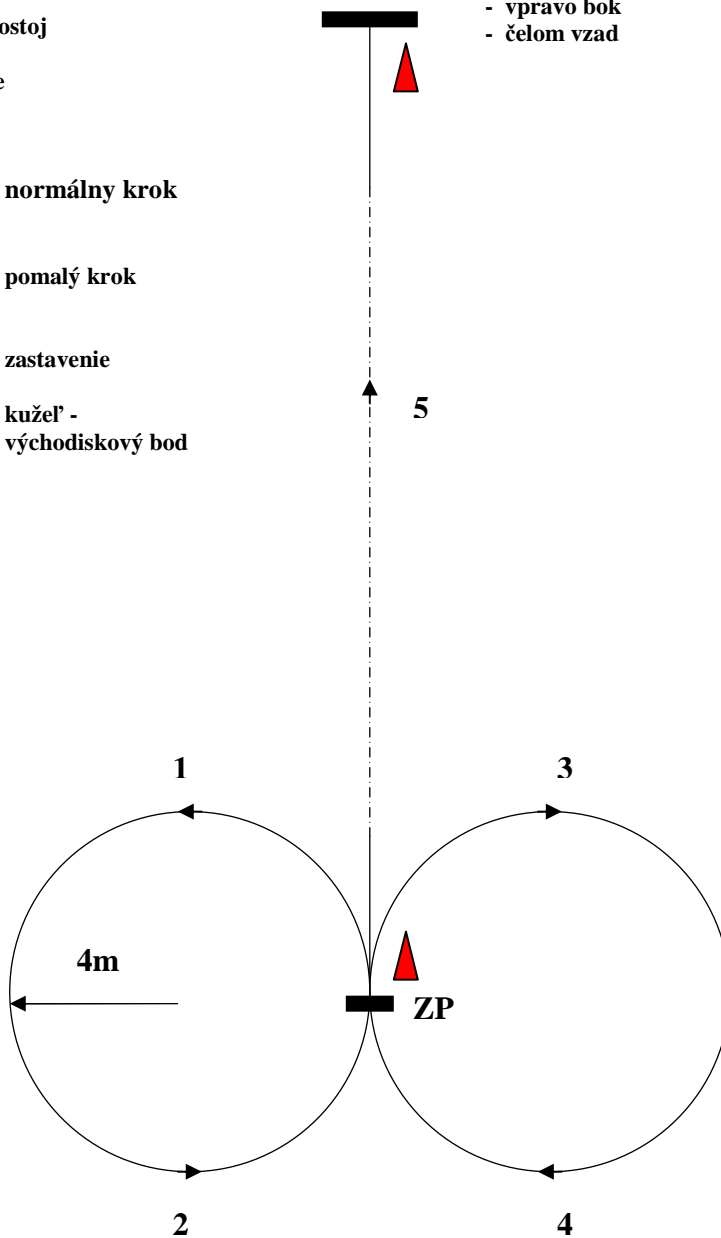
----- pomalý krok

▬ zastavenie

▲ kužeľ - východiskový bod

Obraty na mieste

- vľavo bok
- vpravo bok
- čelom vzad

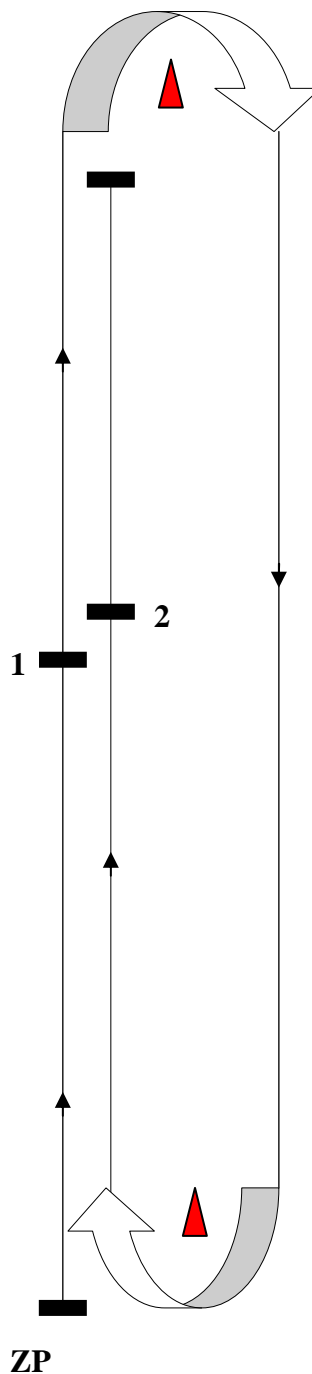
Trieda OB Z (Začiatocníci)

Cvik 4 – Odloženie za pochodu do ľahu

- ZP** základný postoj
1. povel "Ľahni"
2. povel "K nohe"

 zastavenie

 Kužel' – východiskový bod

Časť III

POPIS, VYKONÁVANIE A HODNOTENIE CVIKOV – Trieda OB 1

CVIK 1 Odloženie v sede v skupine počas 1 minúty

Odporúčané povely: „Zostaň“

Zvukové povely

Vykonanie: Na pokyn stewarda sa psovodi spolu so svojimi psami postaví do jedného radu približne v trojmetrových vzdialenostiach od seba. Pes je pri psovodovi v základnom postoji. Na povel stewarda psovodi velia psom „Zostaň“. Na pokyn stewarda psovodi spoločne vykročia od svojich psov vpred. Kráčajú bez obzerania sa až do vzdialenosti 10 metrov, kde sa zastavia a stoja chrbtom ku psom. Psy musia zotrvať v polohe „Sadni“ 1 minútu. Na povel sa psovodi vracajú ku svojim psom a zaujmú základný postoj. Ku psom sa priradujú priamo, alebo ich obídu zozadu. Skupinu tvoria minimálne 3, maximálne 6 psov.

Inštrukcie: Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, taktiež je dovolené prejavíť záujem, ak je naokolo hluk alebo iné rozptyľovanie. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia alebo úzkosti. Všetky ostatné zbytočné pohyby (napr. zdvíhanie labiek) a posúvania znamenajú stratu bodov. Body sú strhnuté aj za štekánie alebo kňučánie. Ak pes štekne 1 až 2 krát, strhnú sa mu 1 až 2 body. Neustále štekánie (hlasité) znamená chybu a penalizuje sa 0 bodmi za cvik. Pes, ktorý vstane, ľahne si, alebo sa pohne, resp. odplazí ďalej ako je dĺžka jeho vlastného tela, dostane 0 bodov. Nedočkavosť, neposednosť, tak ako aj prevaľovanie sa z jedného boku na druhý je penalizované podľa intenzity stratou 1 až 2 body. Ak sa pes postaví a pristúpi blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Následne na to začínajú všetky psy cvičiť odznova okrem psa, ktorý spôsobil toto prerušenie. Ten má cvik hodnotený 0 bodmi a okamžite musí opustiť cvičebnú plochu .

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Časový interval (nie hodnotenie cviku) začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov a stoja chrbtom ku nim.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 2 Odloženie v ľahu v skupine počas 2 minút

Odporúčané povely: „Ľahni“, „Zostaň“, „Sadni“

Zvukové povely

Vykonanie: Na pokyn stewarda sa psovodi spolu so svojimi psami postaví do jedného radu približne v trojmetrových vzdialenostiach od seba. Pes je pri psovodovi v základnom postoji. Na pokyn stewarda psovodi velia psom zaujať polohu „Ľahni“. Keď sú všetky psy v polohe ľahni, na pokyn stewarda nasleduje posledný povel „Zostaň“. Na pokyn stewarda psovodi spoločne vykročia od svojich psov a bez obzerania sa vzdialia

od nich cca 10 metrov, kde sa zastavia chrbtom ku psom. Psy musia zotrvať v polohe „Ľahni“ 2 minúty. Na pokyn stewarda sa psovodi vracajú ku svojim psom a zaujmú základný postoj. Ku psom sa priraďujú priamo alebo obídu psa zozadu a velia „Sadni“. Skupinu tvoria minimálne 3, maximálne 6 psov.

Inštrukcie: Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, taktiež je dovolené prejaviteľ záujem, ak je naokolo hluk alebo iné rozptyľovanie. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia alebo úzkosti. Všetky ostatné zbytočné pohyby a posúvania znamenajú stratu bodov. Body sú strhnuté aj za štekánie alebo kňučanie. Ak pes štekne 1 až 2 krát, strhnú sa mu 1 až 2 body. Neustále štekánie (hlasité) znamená chybu a penalizuje sa 0 bodmi za cvik. Pes, ktorý vstane, sadne si alebo sa pohne, resp. odpľazí ďalej ako je dĺžka jeho vlastného tela, dostane 0 bodov. Nedočkavosť, neposednosť, tak ako aj prevaľovanie sa z jedného boku na druhý je penalizované stratou 1 až 2 body. Ak sa pes postaví a pristúpi blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Následne na to začínajú všetky psy cvičiť odznova okrem psa, ktorý spôsobil toto prerušenie. Ten má cvik hodnotený 0 bodmi a okamžite musí opustiť cvičebnú plochu.

Poznámky: Všetky povelý psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Časový interval (nie hodnotenie cviku) začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov a stoja chrbtom ku nim. Predmetom hodnotenia je aj rýchlosť zaujatia polohy „Ľahni“. Poloha SFINGA nie je povinná, napr. pes si môže položiť hlavu na zem medzi labky. Avšak polohu, ktorú pes zaujme po poslednom povelu psovoda „Zostaň“, musí dodržať a nezmeniť ju až do ukončenia cviku.

Hodnotenie :   **Koeficient 2**   **Maximálny počet bodov 20**

CVIK 3 Chôdza pri nohe

Odporúčané povelý: „K nohe“ (vždy pri vykročení zo základného postoja, zmeny rýchlosti chôdze, pri obratoch na mieste a úkrokoch)
Zvukové povelý

Vykonanie: Chôdza pri nohe sa vykonáva v normálnom a pomalom kroku spolu so zmenou rýchlosti chôdze a zmenou smeru, obratmi, úkrokmi a zastaveniami na základe pokynov stewarda na vopred stanovenej trase (pozri schému). Psovod musí predviesť najmenej zastavenie (3 x), obrat vľavo (2 x), obrat vpravo (2 x), čelom vzad (2 x), 2 úkroky vpravo, 2 úkroky vpred, obraty na mieste: vľavo bok, vpravo bok, čelom vzad. Psovod si môže vybrať, či bude robiť čelom vzad doľava alebo doprava. Pes nasleduje psovoda ochotne a dobrovoľne, kráčajúc popri jeho ľavej strane, na úrovni ramena psovoda súčasne s jeho ľavým kolenom v paralelnej línii. Psovi je dovolené po pokyne čelom vzad obiehať okolo psovoda po pravej strane, ale veľmi tesne, alebo sa priradiť priamo k nohe psovoda. Cvik končí so psom v základnom postoji.

Inštrukcie: Povel k nohe je daný vždy pri vykročení zo základného postoja, pri zmene rýchlosti chôdze pri obratoch a pri úkrokoch. Ak psovod zastane, pes musí okamžite bez povelu zaujať základnú pozíciu pri nohe. Obiehanie pri poveloch čelom vzad, ako aj priraďovanie sa psa k ľavej nohe sú prípustné. Všetky psy v jednej skúške, alebo preteku musia vykonať chôdzu pri nohe podľa tej istej schémy. Pes, ktorý odíde od

psovoda, alebo nasleduje psovoda s odstupom viac ako pol metra od neho počas väčšej časti cvičenia, cvik nesplnil (0 bodov). Ak sa pes pohybuje pomaly, dostane najviac 6 až 7 bodov. Strata kontaktu so psom a povelý navyše sú považované za chyby. Za šikmú polohu pri nohe sú strhnuté 2 body. Počas cviku psovod prirodzene pohybuje ramenami, avšak nesmie sa psa dotýkať.

Poznámky: Cvičenie je riadené stewardom a vykonáva sa na základe jeho slovných pokynov.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 4 Odloženie za pochodu do ľahu

Odporúčané povelý: „K nohe“, „Ľahni“, „K nohe“ (max. 3 povelý)
Zvukové povelý

Vykonanie: Cvik je vykonaný za pochodu vo štvorci cca 8 m x 8 m (pozri schému). Psovod so psom sa pohybuje proti smeru hodinových ručičiek (sprava doľava) tak, že obraty sú robené na rohoch doľava. Počas chôdze psovod dáva psovi povelý na základe inštrukcií stewarda. Štvorec vyznačujú na rohoch kužele. Východiskový bod cviku je v strede prvej strany štvorca. Steward dáva pokyn psovodovi, aby dal povel psovi zaujať polohu „Ľahni“, keď dosiahnu približne stred ďalšej (druhej) strany. Pes na zvukový povel „Ľahni“ rýchlo a v priamom smere zaľahne bez toho, aby psovod prerušil, alebo zmenil spôsob chôdze, alebo sa obzrel. Psovod pokračuje v chôdzi okolo štvorca. Po tom, čo obíde štvorec a opäť dôjde ku svojmu psovi, psovod (bez povelu stewarda) vydá za pochodu povel „K nohe“. Cvik je ukončený, keď obaja dosiahnu polovicu tretej strany, t.j. pri tomto cviku psovod prejde 1 a ½ obvodu štvorca.

Inštrukcie: Poloha „Ľahni“ by mala byť zaujatá paralelne s pomyslenou čiarou. Hodnotí sa, či pes zaujal pozíciu „Ľahni“ bez zaváhania a rýchlo, ako aj chôdza a obraty. Ak pes nezaujme danú pozíciu prv, než psovod príde k druhému kuželu strany, kde je pes odložený, cvik je hodnotený ako nesplnený (0 bodov). Aby bol pes hodnotený, nesmie sa po zaujatí polohy pohnúť viac ako o jednu dĺžku svojho tela z polohy „Ľahni“, inak dostane 0 bodov. Poloha SFINGA je povinná. Následná zmena polohy po zaujatí polohy ľahni, je hodnotená ako hrubá chyba. Psovod nesmie ovplyvňovať psa telom, inak mu budú strhnuté body. V hodnotení sa dôraz kladie taktiež na chôdzu pri nohe. Pomalý pohyb, zaostávanie, predbiehanie, zaoblené rohy sa považujú za chyby. Rohy musia byť obchádzané v tvare uhla 90°. Ak pes zaujme nesprávnu polohu (napr. si sadne namiesto ľahne), nie sú mu pridelené žiadne body.

Poznámky: Pri chôdzi, kedy sa pes z ľahu pripojí ku psovodovi, psovod vydáva povel bez pokynu stewarda. Na konci cviku, pri zaujatí základného postoja, nie je použitý žiaden povel – ani stewarda ani psovoda.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 5 Privolanie s povelom „Ľahni“

Odporúčané povely: „Ľahni“, „Zostaň“, „Ľahni“, „K nohe“ alebo „Ku mne“
Zvukové alebo posunkové povely

Vykonanie: Pes je uložený do pozície „Ľahni“ a psovod kráča od neho približne 25 m vo vyznačenom priamom smere. Východiskový bod, kde pes zostáva v polohe ľahni a koniec úseku, kde sa postaví psovod čelom ku psovi, sú vyznačené značkami. Psovod odchádza od psa bez zastavenia a obzerania sa. Na pokyn stewarda psovod privoláva psa. Keď je pes približne v druhej tretine vzdialenosti pri značke, psovod velí „Ľahni“ a pes má okamžite zaujať danú polohu. Na pokyn stewarda psovod privoláva psa k sebe („K nohe“, alebo „Ku mne“). Steward nariaďuje psovodovi povely iba predtým, keď psovod má privolať psa, nie keď ho zastavuje. Môže byť použitý aj zvukový povel aj signál rukou, ale vždy iba jeden. Meno psa môže byť kombinované s prvým povelom na privolanie, ale meno a povel nesmú byť vydané tak, aby predstavovali dva oddelené povely. Pri privolaní s predsadnutím musí byť predsadnutie rovné a tesné v súlade s určenými pravidlami v časti I, bod 5. Po povel „K nohe“, pes musí svižne zaujať pozíciu pri ľavej nohe psovoda míňajúc ho zozadu veľmi tesne.

Inštrukcie: Je dôležité, aby pes reagoval rýchlo, ochotne a snaživo na všetky vydané povely. Pes sa musí pohybovať primeranou rýchlosťou a prinajmenšom byť v pokluse. Pomalé zaujatie polohy je považované za chybu. Na povel „Ľahni“ musí pes reagovať okamžite, pričom je zohľadňovaná rýchlosť zastavenia z hľadiska plemena psa. Pes nesmie prebehnúť vzdialenosť troch dĺžok svojho tela, inak dostane 0 bodov. Ak pes zastaví v nesprávnej pozícii (tzn. na povel stoj si napr. ľahne), sú mu strhnuté 3 body. Ak si pes ľahne samostatne bez povelu, sú mu strhnuté body za hrubú chybu. Za opakovaný povel sú strhnuté 2 body. Ak pes počas doby, kedy sa od neho psovod vzdďaľuje, mení polohu (napr. prevaľuje sa) môže dostať maximálne 8 bodov. Ak pes opustí východiskový bod počas doby, kedy sa od neho psovod vzdďaľuje o viac ako jednu dĺžku tela, nezíska žiaden bod a cvik sa hodnotí ako nesplnený (0 bodov).

Poznámky: Steward nariaďuje psovodovi povely iba predtým, keď psovod privoláva psa k sebe. Ostatné cvičenie si psovod riadi sám.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

CVIK 6 Vyslanie vpred do štvorca

Odporúčané povely: „Vpred“, „Ľahni“. Keď pes vojde do štvorca, je možné vydať aj pomocný povel „Stoj“, ktorý sa nezapočítava do počtu vydaných povelov
Zvukové povely

Vykonanie: V tomto cviku je pes vyslaný do štvorca s rozmermi 3 m x 3 m, ktorý je od východiskového bodu vzdialený 15 m. Štvorec je umiestnený najmenej 3 – 5 m od hranice cvičebnej plochy. Kužele označujú štvorec na každom rohu. Viditeľná línia (napr. páska, kriedová čiara, línia z pilín) musí spájať kužele na ich vonkajšej strane. Psovod a pes stoja na východiskovom bode. Na pokyn stewarda je pes povelom „Vpred“ vyslaný do štvorca. Hneď ako je pes vo štvorci, psovod velí povel „Ľahni“. Pes musí zaujať

polohu „Lahni“ okamžite na povel psovoda. Po pokyne stewarda psovod kráča do štvorca ku psovi. Tu cvik končí.

Inštrukcie: Dôraz sa kladie na ochotu psa sledovať inštrukcie a povel, rýchlosť psa a priame smery. Pes musí pri vykonávaní cviku najmenej klusať. Ak sa pes pohybuje výrazne pomaly, dostane najviac 6 bodov. Aby bol cvik uznaný, musí byť celé telo psa vo štvorci (okrem chvosta). Pokiaľ pes vojde do štvorca z boku alebo zozadu, sú strhnuté body za hrubú chybu. Ak psovod opustí východiskový bod počas toho, keď dáva povel, sú mu strhnuté body. Za každý povel navyše sú strhnuté 2 body. Ak pes samostatne opustí štvorec, získava 0 bodov. Pomocný povel „Stoj“ vo štvorci je povolený a nezapočítava sa do celkového počtu vydaných povelov. Ak pes zaujme polohu samostatne ešte pred vydaním povelu psovodom, cvik nie je splnený a je hodnotený 0 bodmi.

Poznámky: Nie je dovolené ukazovať psovi štvorec pred začatím cviku. Povel na zaujatie pozície vo štvorci si určuje psovod sám. Všetky ostatné povel psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

CVIK 7 Aportovanie cudzieho predmetu

Odporúčané povel: „Aport“ „Pust“ „K nohe“ ak si pes predsadá
Zvukové povel

Vykonanie : V tomto cviku pes aportuje cudzí predmet odložený stewardom na zem cca 10 m od východiskového bodu. Pes a psovod sú v základnom postoji. Steward vezme aportováciu činku, ktorú vybral psovod. Približne 10 m od východiskového bodu zreteľným pohybom paže položí činku na zem. Na pokyn stewarda vysielá psovod psa, aby aportoval predmet. Na pokyn stewarda je činka psovi odobraná.

Inštrukcie: Dôraz by mal byť kladený na ochotu psa vykonávať povel. Ak pes vybehne pre aport skôr, ako je daný povel, môže získať najviac 7 bodov. Ak pes pustí činku pred psovoda, získa najviac 7 bodov. Ak pes aport prekusuje, žuje alebo sa inak s ním hrá, sú mu strhnuté body. Pes, ktorý veľmi intenzívne prekusuje, žuje alebo sa s predmetom hrá, nezíska žiaden bod.

Vypustenie činky:

Ak psovi vypadne činka, a sám iniciatívne ju zodvihne, môže dostať najviac 7 bodov. Ak ju vyplúje a nezodvihne, nedostane žiadne body.

Poznámky: Všetky povel psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Veľkosť aportu musí byť primeraná veľkosti psa. Pes odovzdáva aport z predsadnutia, kedy nasleduje na pokyn stewarda povel „K nohe“ , alebo priamo z priradenia k nohe.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 8 Skok cez prekážku a aport vlastného predmetu

Odporúčané povely: „Vpred“, „Aport“, „Pust“, „K nohe“ ak si pes predsadá
Zvukové povely

Vykonanie: Psovod a pes sú v základnom postoji približne 3 m pred prekážku, ktorá je nastavená podľa kohútikovej výšky psa zaokrúhlená na najbližších 10 cm. Psovod hádže vlastnú aportováciu činku cez prekážku. Keď je stewardom vydaný pokyn, psovod dáva povel psovi skočiť cez prekážku a aportovať činku. Na povel psovoda pes skáče cez prekážku, okamžite a správne uchopí činku a skáče cez prekážku späť. Psovod nemôže v priebehu cviku opustiť východiskový bod, ani psa pri aporte motivovať. Keď pes predsadne s aportom pred psovoda, na pokyn stewarda psovod vydá povel „Pust“, a pes musí činku odovzdať do rúk psovoda. Nasleduje povel „K nohe“, kedy sa pes musí okamžite a rýchlo zaradiť ku psovodovi do základného postoja. Odovzdať činku je možné aj zo základného postoja, kedy sa pes priamo po preskoku priradí k nohe psovoda a odovzdá mu činku.

Inštrukcie: Povel „Aport“ musí byť vydaný pred doskokom psa za prekážku. Ak sa pes pri preskoku dotkne prekážky hoci iba jemne, maximálny počet pridelených bodov je 8. Ak pes vyskočí na prekážku a dotyk sa pri preskoku od nej odrazí, alebo ak nepreskočí späť, alebo ak neprinesie aport, cvik je hodnotený ako nevykonaný.

Pustenie predmetu:

Ak pes pustí predmet, ale zodvihne ho z vlastnej iniciatívy, dostane najviac 7 bodov. Ak je daný povel „Aport“ navyše, maximálny počet bodov je 5. Ak pes pustí predmet pred psovoda a psovod ho zodvihne bez toho, aby urobil krok, dostane najviac 5 bodov. Žuvanie, alebo prekusovanie predmetu je penalizované ako hrubá chyba. Ak je žuvanie intenzívne, hodnotenie je najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne prežúvanie predstavuje nesplneniu cviku (0 bodov).

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 9 Identifikácia predmetu a aportovanie

Odporúčané povely: „Hľadať“ alebo „Aport“, „Pust“, „K nohe“ ak si pes predsadá
Zvukové povely

Vykonanie: Pred vykonaním cviku 3 si psovod vyberie drevený predmet o rozmeroch 2 cm x 2 cm x 10 cm a nechá si ho pri sebe až do chvíle, kedy nastupuje na cvik 9. Taktiež v tom čase nahlasuje stewardovi, či sa pes prizerá, alebo sa otočí spolu so psovodom chrbtom, kým steward položí predmety na zem. Pred odovzdaním predmetu ho psovod označí viditeľnou značkou. Steward odoberá predmet tak, aby sa ho nedotkol (t.j. klieštikmi). Steward umiestňuje označený predmet medzi tri rovnaké neutrálne predmety, uložené v priamke, alebo vo štvorci. Predmety sú od východiskového bodu vzdialené približne 5 m. Po vydaní povelu pes musí nájsť označený predmet, priniesť ho psovodovi a odovzdať mu ho do ruky. Predmety musia byť umiestnené pre všetkých súťažiacich v rovnakom tvare. Po odovzdaní predmetu sa pes priradí na základe povelu

ku psovodovi do základnej polohy. Odobratie predmetu je dovolené aj v základnej polohe, ak sa pes priraduje priamo k nohe psovoda.

Inštrukcie : Časový limit vykonania cviku je 1 minúty, inak sa cvik hodnotí ako nesplnený. Dôraz sa kladie na ochotu psa pracovať a na jeho rýchlosť. Nie je dovolené psovi ukazovať predmet pred zahájením cviku. Žuvanie alebo hryzenie predmetu je penalizované zrážkou na 1 až 2 body. Ak je žuvanie intenzívne, môže byť pridelených najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne žuvanie alebo prelomenie predmetu má za následok nesplnenie cviku (0 bodov). Ak pes vybehne k predmetom skôr, ako je daný povel, nemôže dostať viac ako 7 bodov. Ak pes uchopí nesprávny predmet, ale vymení ho bez ovplyvňovania za správny, dostane maximálne 7 bodov. Ak pes uchopí viac ako 1 nesprávny predmet, dostane 0 bodov. Ak pes dostane akýkoľvek povel v priestore nad predmetmi nedostáva žiadne body. Ak pred cvikom psovod dovolí psovi oňchať predmet, alebo sa ho dotknúť, dostáva 0 bodov. Nevyžaduje sa korektné a presné odovzdanie aportu, ale pes musí odovzdať predmet do ruky psovoda.

Poznámky: Všetky povel psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Pre každú dvojicu musí byť pripravených dostatočný počet nových predmetov. Neutrálne predmety môžu byť použité pre všetkých cvičiacich. Predmety, ktoré zoberal akýkoľvek pes do papule, nesmú byť už použité a musia byť nahradené inými. Predmety musia byť položené tak, aby boli pre psa dobre viditeľné.

Hodnotenie :   **Koeficient 3**   **Maximálny počet bodov 30**

CVIK 10 Ovládateľnosť na diaľku

Odporúčané povel: „Lahni“, „Zostaň“, 2 x „Sadni“, 2 x „Lahni“
Zvukové a posunkové povel vydané súčasne

Vykonanie: Psovod so psom stoja pred vyznačenou líniou (piliny, páska), ktorá je na koncoch označená dvoma značkami. Na pokyn stewarda je pes odložený do polohy „Lahni“. Následne psovod odchádza od psa v priamom smere vpred na vopred vyznačené miesto cca 5 m vzdialené od línie, pred ktorou pes leží. Na tomto mieste sa psovod otočí čelom ku psovi. Steward stojí cca 5 m za psom chrbtom ku psovodovi aj ku psovi. Pes nemá vidieť stewarda, kým ten ukazuje napísané heslá určujúce, v akom poradí má pes zmeniť polohu na povel psovoda. Heslá mení v intervale približne 6 sekúnd. Velené sú polohy „Sadni“ a „Lahni“. Každá minimálne dvakrát. Posledný povel pre zmenu polohy musí byť „Lahni“. Cvik končí tak, že psovod pristúpi ku psovi a velí „Sadni“. Poradie pozícií sa môže meniť, ale musí byť pre všetkých súťažiacich rovnaké. Psovod môže používať oba – aj zvukové aj posunkové povel, ale musia byť krátke a používané súčasne.

Inštrukcie: Dôraz sa kladie na to, ako veľmi sa pes posúva, ako rýchlo mení pozície. Taktiež sa hodnotí presnosť pozície. Aby bol pes hodnotený, musí najmenej trikrát zaujať velenú pozíciu. Ak sa pes posunie z východiskového bodu, kde bol uložený do polohy „Lahni“ o viac ako je dĺžka jeho tela v akomkoľvek smere, dostáva 0 bodov. Posúvanie vpred a vzad sa sčítavajú. Posledná poloha je „Lahni“ a ak ju pes zmení, pokiaľ k nemu psovod kráča, môže dostať najviac 8 bodov. Pre hodnotenie cviku je rozhodujúci rozdiel medzi polohou predných labiek psa pri začatí cviku a po jeho

ukončení. Prehnané používanie slovných povelov a zveličovanie alebo nepretržité povely rukami, sú penalizované.

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe pokynov stewarda. Steward musí byť v zornom poli psovoda.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

Trieda OB 1 – možný variant

Cvik 3 – Chôdza pri nohe

ZP základný postoj

obrat

normálny krok

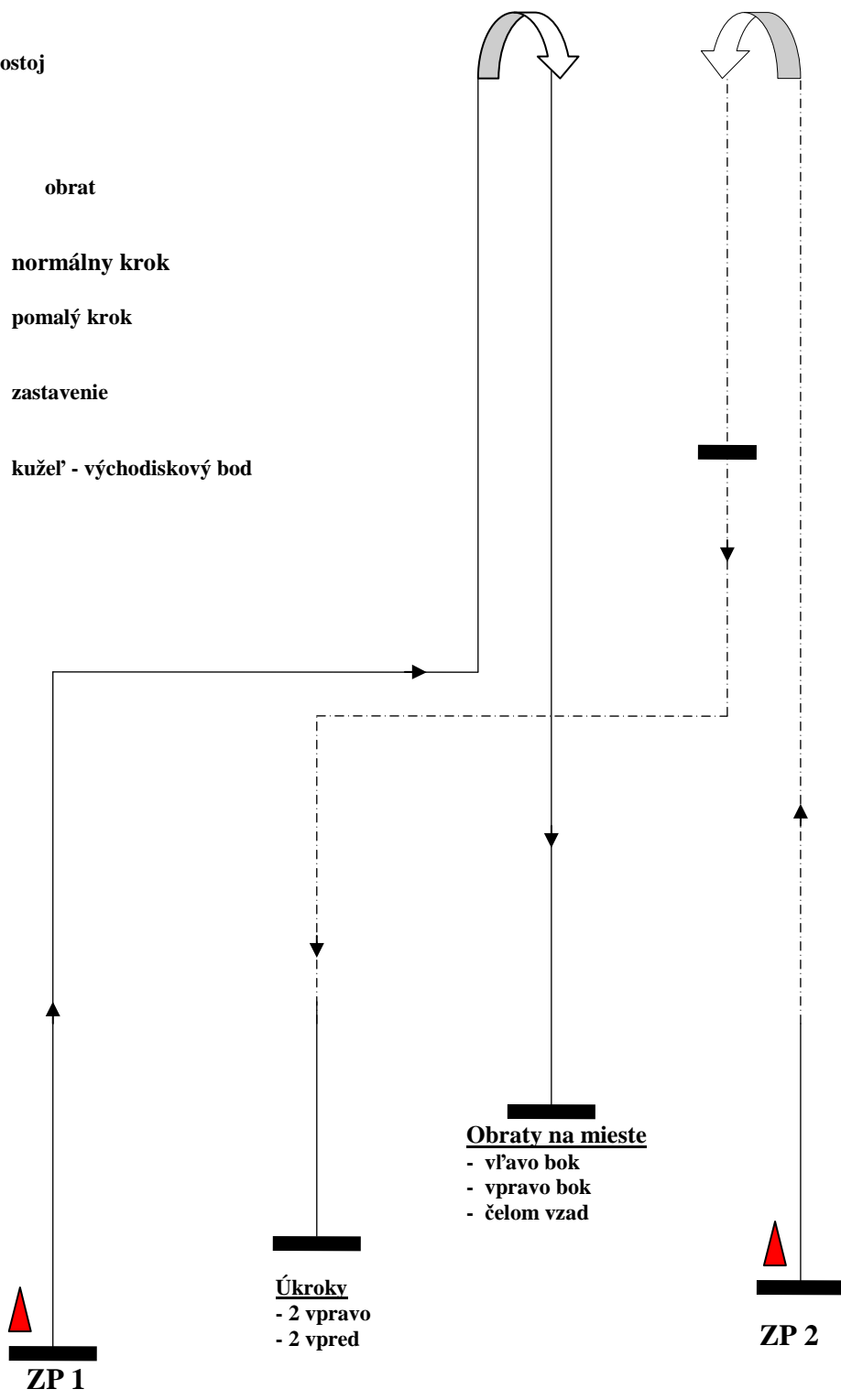
pomalý krok

zastavenie

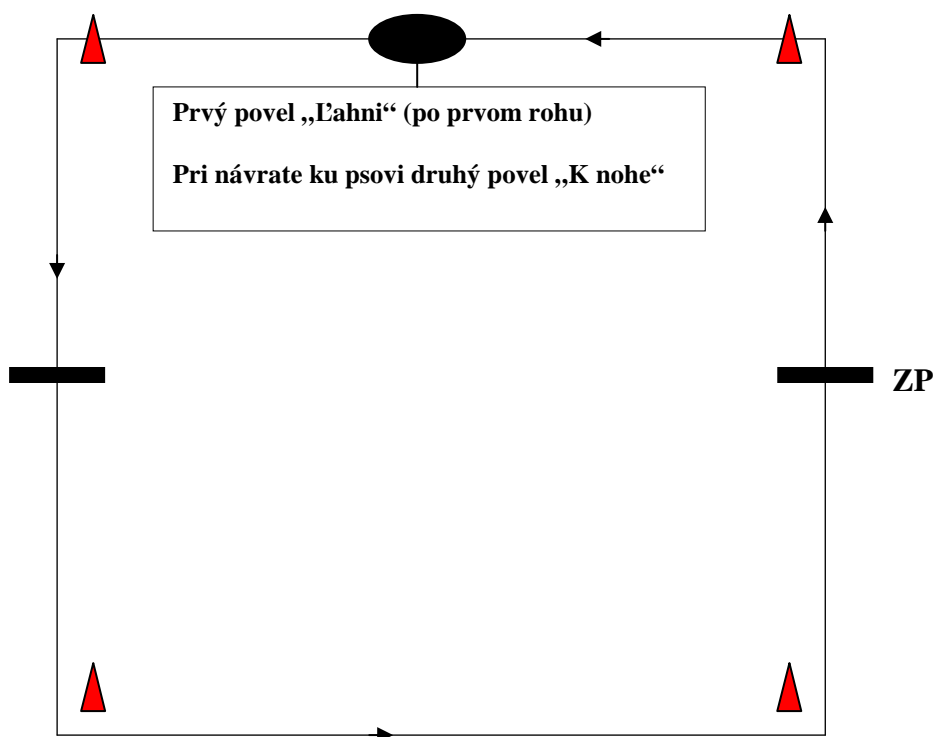
kužeľ - východiskový bod

Trieda OB 1

Cvik 4 – Odloženie za pochodu do ľahu (počas cviku psovod prejde 1 a ½ obvodu tvorca)

- ZP** základný postoj
- █** zastavenie
- poloha
- ▲** kužel

Časť IV POPIS, VYKONÁVANIE A HODNOTENIE CVIKOV – Trieda OB 2

CVIK 1 Odloženie v sede v skupine počas 1 minúty

Odporúčané povely: „Zostaň“

Zvukové povely

Vykonanie: Na pokyn stewarda sa psovodi spolu so svojimi psami postaví do jedného radu približne v trojmetrových vzdialenostiach od seba. Pes sedí pri psovodovi v základnom postoji. Na pokyn stewarda psovodi velia psom „Zostaň“. Na pokyn stewarda psovodi spoločne vykročia vpred od svojich psov. Kráčajú bez obzerania sa do určeného úkrytu, kde zostanú 1 minútu. Počas tohto časového intervalu musia psy zotrvať v polohe „Sadni“. Po uplynutí 1 minúty sa psovodi pri návrate zastavia na vopred označenom mieste pred psami, kde krátko postoja. Na pokyn stewarda sa vracajú ku svojim psom a zaujmú základný postoj. Ku psom sa priradujú priamo, alebo ich obídu zozadu. Skupinu tvoria minimálne 3, maximálne 6 psov.

Inštrukcie: Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, taktiež je dovolené prejavíť záujem, ak je naokolo hluk alebo iné rozptyľovanie. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia alebo úzkosti. Všetky ostatné zbytočné pohyby (napr. zdvíhanie labiek) a posúvania znamenajú jasnú stratu bodov. Body sú strhnuté aj za štekánie alebo kňučanie. Ak pes štekne 1 až 2 krát, strhnú sa mu 1 až 2 body. Neustále štekánie (hlasité) znamená chybu a penalizuje sa 0 bodmi za cvik. Pes, ktorý vstane, ľahne si alebo sa pohne, resp. odplazí, odíde ďalej ako je dĺžka jeho vlastného tela, pred uplynutím 1 minúty keď psovod je v úkryte, dostane 0 bodov. Ak si pes ľahne, alebo sa postaví po ukončení 1 minútového intervalu a psovod je už na cvičebnej ploche, dostane najviac 6 bodov. Nedočkavosť, neposednosť, tak ako aj prevaľovanie sa z jedného boku na druhý je penalizované podľa intenzity stratou 1 až 2 body. Ak sa pes postaví a pristúpi blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Následne na to začínajú všetky psy cvičiť odznova okrem psa, ktorý spôsobil toto prerušenie. Ten má cvik hodnotený 0 bodmi a okamžite musí opustiť cvičebnú plochu.

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Časový interval (nie hodnotenie cviku) začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov v úkryte.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 2 Odloženie v ľahu v skupine počas 3 minút s rozptýlením

Odporúčané povely: „Ľahni“, „Zostaň“, „Sadni“

Zvukové povely

Vykonanie: Na pokyn stewarda sa psovodi spolu so svojimi psami postaví do jedného radu približne v trojmetrových vzdialenostiach od seba. Pes sedí pri psovodovi

v základnom postoji. Na pokyn stewarda psovodi velia psom zaujať pozíciu „Ľahni“. Keď sú všetky psy v polohe ľahni, na pokyn stewarda nasleduje posledný povel psovoda „Zostaň“. Na pokyn stewarda psovodi spoločne vykročia bez obzerania sa z dohľadu psov do úkrytu, kde zostanú 3 minúty. Psy zostávajú ležať a po 2 minútach sú podrobení rozptýleniu. Steward prechádza vlnovito pomedzi odložených psov. Po uplynutí 3 minútového intervalu je psovodom daný povel kráčať spolu späť na cvičebnú plochu a zaujať polohu v stoji na vopred stanovenom mieste za psami. Po chvíli je psovodom velené, aby pristúpili ku svojim psom a vydali povel na priradenie psa k nohe. Skupinu tvoria minimálne 3 maximálne 6 psov.

Inštrukcie: Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, taktiež je dovolené prejavíť záujem, ak je naokolo hluk alebo iné rozptýľovanie. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia alebo úzkosti. Pes, ktorý sa postaví, alebo si sadne pred uplynutím 3 minútového intervalu, keď je psovod mimo dohľad, alebo sa plazí viac ako na dĺžku svojho tela, dostane 0 bodov. Ak si pes sadne, alebo sa postaví po ukončení 3 minútového intervalu a psovod je už na cvičebnej ploche, dostane najviac 6 bodov. Body sú strhnuté aj za štekание alebo kňučanie. Ak pes štekne 1 až 2 krát, strhnú sa mu 1 až 2 body. Neustále štekание (hlasité) znamená chybu cvik je hodnotený 0. Nedočkavosť, neposednosť, všetky zbytočné pohyby, čuchanie, tak ako aj prevaľovanie sa z jedného boku na druhý je penalizované podľa intenzity stratou 1 až 2 body. Ak sa pes postaví a pristúpi blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Následne na to začínajú všetky psy cvičiť odznova okrem psa, ktorý spôsobil toto prerušenie. Ten má cvik hodnotený 0 bodmi a okamžite musí opustiť cvičebnú plochu.

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Časový interval (nie hodnotenie cviku) začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov v úkryte. Predmetom hodnotenia je aj rýchlosť zaujatia polohy „Ľahni“. Poloha SFINGA nie je povinná. Avšak polohu, ktorú pes zaujme po poslednom povele psovoda, musí dodržať a nezmeniť ju až do ukončenia cviku.

Hodnotenie: Koeficient 2

Maximálny počet bodov 20

CVIK 3 Chôdza pri nohe

Odporúčané povely: „K nohe“ (vždy pri vykročení zo základného postoja, zmeny rýchlosti chôdze, pri obratoch na mieste a úkrokoch).
Zvukové povely

Vykonanie: Chôdza pri nohe sa vykonáva v normálnom a pomalom kroku a v pokluse na základe pokynov stewarda spolu so zmenou smeru chôdze, obratmi, úkrokmi a zastaveniami na vopred stanovenej trase (pozri schému). Dvojica musí predviesť najmenej zastavenie (4 x), obrat vľavo (6 x), obrat vpravo (6 x), čelom vzad (4 x), 2 úkroky vpravo, 2 úkroky dozadu, obraty na mieste: vľavo bok, vpravo bok, čelom vzad. Psovod si môže vybrať, či bude robiť čelom vzad doľava alebo doprava. Pes nasleduje psovoda ochotne a dobrovoľne, kráčajúc popri jeho ľavej strane, na úrovni ramena psovoda súčasne s jeho ľavým kolenom v paralelnej línii. Psovi je dovolené po pokyne čelom vzad obiehať okolo psovoda po pravej strane, ale veľmi tesne, alebo sa priradiť priamo k nohe psovoda. Cvik končí so psom v základnom postoji.

Inštrukcie: Povel k nohe je daný vždy pri vykročení, pri zmene rýchlosti chôdze pri obratoch a pri úkrokoch. Ak psovod zastane, pes musí okamžite bez povelu zaujať základnú pozíciu pri nohe. Obiehanie pri poveloch čelom vzad, ako aj priradovanie sa psa k ľavej nohe sú prípustné. Všetky psy v jednej skúške alebo preteku musia vykonať chôdzu pri nohe podľa tej istej schémy. Pes, ktorý odíde od psovoda, alebo zaostáva za psovodom viac ako pol metra za ním počas väčšej časti cvičenia cvik nespĺnil (0 bodov). Ak sa pes pohybuje pomaly, dostane najviac 6 až 7 bodov. Strata kontaktu, šikmá chôdza psa, obťažovanie a prekážanie psovodovi v chôdzi a povelu navyše sú považované za chyby. Za nedokonalú, neúplnú polohu pri nohe sú strhnuté 2 body. Počas cviku psovod prirodzene pohybuje ramenami, avšak sa psa nesmie dotýkať.

Poznámky: Cvičenie je riadené stewardom a vykonáva sa na základe jeho slovných pokynov.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 4 Odloženie psa za pochodu do sedu a do ľahu

Odporúčané povelu: „K nohe“, „Sadni“, „K nohe“, „Ľahni“, „K nohe“ (max. 5 povelov)
Zvukové povelu

Vykonanie: Cvik je vykonaný za pochodu vo štvorci cca 8 m x 8 m (pozri schému). Psovod so psom sa pohybuje proti smeru hodinových ručičiek (sprava doľava) tak, že obraty sú robené na rohoch doľava. Počas chôdze psovod dáva psovi povelu na základe inštrukcií stewarda tak, aby pes postupne vykonal polohy „Sadni“ a „Ľahni“. Štvorec vyznačujú na rohoch kužele. Východiskový bod cviku je v strede prvej strany štvorca. Steward dáva pokyn psovodovi, aby dal povel psovi zaujať polohu „Sadni“, keď dosiahnu približne stred ďalšej (druhej) strany, kým psovod pokračuje v chôdzi okolo štvorca. Po tom, čo opäť dôjde k svojmu psovi, psovod (bez povelu stewarda) vydá za pochodu psovi povel „K nohe“. Cvičenie pokračuje tak, že psovod vydáva povel psovi na zaujatie polohy „Ľahni“ v strede tretej strany. Pes na zvukový povel „Sadni“ alebo „Ľahni“ rýchlo a v priamom smere musí zaujať danú polohu bez toho, aby psovod prerušil alebo zmenil spôsob chôdze, alebo sa obzrel. Pri tomto cviku psovod prejde 1 a $\frac{3}{4}$ obvodu štvorca.

Inštrukcie : Hodnotí sa, či pes zaujal pozície bez zaváhania a rýchlo. Pes musí zaujať požadovanú polohu najneskôr, kým psovod príde k druhému kuželu strany, na ktorej je pes odložený. Ak sa pes zastaví jedenkrát v nesprávnej polohe (napr. je v polohe Sadni namiesto Ľahni), budú mu strhnuté 3 body. Ak pes nezaujme polohu (vôbec nezastaví), budú mu strhnuté 4 body. Pomalý pohyb a nekorektná chôdza, obchádzanie rohov štvorca oblúkom je považované za chybu. Pes sa nesmie po povelu pohnúť viac ako o jednu dĺžku svojho tela. Aby bol cvik bodovo hodnotený, pes musí vykonať aspoň jednu pozíciu. Poloha SFINGA je povinná. Psovod nesmie ovplyvňovať psa telom, inak mu budú strhnuté body. V hodnotení sa dôraz kladie taktiež na chôdzu pri nohe. Pomalý pohyb, zaostávanie alebo predbiehanie, zaoblené rohy sa považujú za chyby. Rohy musia byť obchádzané v tvare uhla 90° .

Poznámky: Pri chôdzi, kedy sa pes z ľahu/zo sedu pripojí ku psovodovi, si psovod určuje povel sám. Pri ukončení cviku, pri zaujatí základného postoja, nie je použitý žiaden povel – ani stewarda ani psovoda.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 5 Privolanie s povelom „Stoj“

Odporúčané povely: „Ľahni“, „Zostaň“, „Ku mne“, „Stoj“, „K nohe“ alebo „Ku mne“, keď si pes predsadá „K nohe“ Namiesto zvukového povelu „Stoj“ môže byť vydaný signál rukami.

Zvukové a posunkové povely

Vykonanie: Pes je uložený do pozície „Ľahni“ a psovod kráča od neho približne 25 m vo vyznačenom priamom smere. Východiskový bod, kde pes zostáva v polohe ľahni a koniec úseku, kde sa postaví psovod čelom ku psovi, sú vyznačené kužeľmi. Psovod odchádza od psa bez zastavenia a obzerania sa. Na pokyn stewarda psovod privoláva psa. Keď je pes približne v druhej tretine vzdialenosti (pri značke) psovod velí „Stoj“ a pes má okamžite zaujať danú polohu. Na pokyn stewarda psovod privoláva psa k sebe („K nohe“, alebo „Ku mne - K nohe“). Steward nariaďuje psovodovi povely iba predtým, keď psovod má privolať psa, nie keď ho zastavuje. Môže byť použitý aj zvukový povel aj signál rukou, ale vždy iba jeden, nie súbežne. Meno psa môže byť kombinované s prvým povelom na privolanie, ale meno a povel nesmú byť vydané tak, aby predstavovali dva oddelené povely. Pri privolaní s predsadnutím musí byť predsadnutie rovné a tesné v súlade s určenými pravidlami v časti I, bod 5. Po povelu „K nohe“, musí pes svižne zaujať pozíciu pri ľavej nohe psovoda míňajúc ho zozadu veľmi tesne.

Inštrukcie: Je dôležité, aby pes reagoval ochotne a snaživo na všetky vydané povely. Pes sa musí pohybovať primeranou rýchlosťou a prinajmenšom byť v pokluse. Pomalý pohyb je chyba. Na povel „Stoj“, musí pes reagovať okamžite. Pri hodnotení zastavenia je zohľadňovaná reakcia psa na povel a rýchlosť zastavenia s prihliadnutím na plemeno psa. Pes nesmie od vydania povelu po zastavenie prebehnúť viac ako je trojnásobok dĺžky jeho tela. Ak je dĺžka tela psa prebehnutá trojnásobne, nedostane žiadne body (za polohu). Ak pes zastaví samostatne bez povelu, je to považované za hrubú chybu. Ak pes zastaví v nesprávnej pozícii (tzn. na povel stoj si napr. ľahne), sú mu strhnuté 3 body. Za opakovaný povel sú strhnuté 2 body. Ak pes počas doby, kedy sa od neho psovod vzdiaľuje, mení pozíciu (napr. prevaľuje sa), môže dosiahnuť maximálne 7 bodov. Ak pes opustí východiskovú pozíciu počas doby, kedy sa od neho psovod vzdiaľuje, nezíska žiaden bod a cvik sa hodnotí ako nesplnený (0 bodov).

Poznámky: Steward nariaďuje psovodovi povely iba predtým, keď psovod má privolať psa k sebe.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

CVIK 6 Vyslanie vpred do štvorca s povelom „Ľahni“

Odporúčané povel: „Vpred“, „Stoj“, „Vpravo/ vľavo“ (signál ramenom) „Ľahni“, „Sadni“ alebo „K nohe“

Zvukové aj 1 posunkový povel

Vykonanie: Cvik sa cvičí podľa schémy. Pes je vyslaný smerom ku kužeľu približne 10 m od východiskového bodu. Pri kuželi mu psovod velí „Stoj“. Pes musí zaujať pozíciu v stoji vo vnútri pomyselného kruhu o polomere 2 m okolo kužeľa. Približne po 3 sekundách, na pokyn stewarda psovod vysielá povelom psa do 3 m x 3 m veľkého štvorca, ktorý je od východiskového bodu vzdialený 23 m. Tu je možné dať psovi pri vydaní zvukového povelu súčasne aj posunkový povel. Štvorec je umiestnený najmenej 3 – 5 m od hranice cvičebnej plochy. Kužele označujú štvorec na každom rohu. Viditeľná línia (napr. páska, kriedová čiara, línia z pilín) spája kužele na ich vonkajšej strane. Hneď ako je pes vo štvorci, psovod velí „Ľahni“. Steward vydáva pokyn psovodovi, aby kráčal priamo ku psovi. Po príchode psovoda do štvorca na pokyn stewarda psovod posadí psa do základného postoja a tým cvik končí.

Pes musí ku kužeľu a do štvorca aspoň klusať. Pohybuje sa v priamej línii a do štvorca vstupuje spredu. Uhol medzi pokračujúcou líniou východiskového bodu a kužeľom a medzi kužeľom a stredom štvorca je 90°.

Inštrukcie: Dôraz sa kladie na ochotu psa sledovať inštrukcie a povel, rýchlosť psa a priame smery. Pre získanie 10 bodov nesmie psovod počas cviku použiť viac ako 6 povelov. Šiesty povel je povel „Stoj“ vo štvorci. Pes musí sledovať povel. Jedna z možností je, keď pes vstúpi do štvorca použiť iba povel „Ľahni“, a tak bude použitých iba 5 povelov. Body sa strhávajú aj za to, ak pes necvičí na základe povelov ale samostatne. To znamená, že napr. povel „Stoj“ pri kuželi a povel „Ľahni“ vo štvorci musia byť vydané. Psovod vykročí ku štvorcu iba vtedy, ak už vydal povel „Ľahni“. Ak vykročí skôr, cvik nezvládol (0 bodov). Ak psovod dáva viac podnetov (napr. pohyby telom navyše), nemôže dosiahnuť viac ako 8 bodov. Pes musí mať všetky 4 labky vo vnútri pomyselného kruhu okolo kužeľa. Pes, ktorý si pri kuželi sadne, dostane najviac 8 bodov. Ak si pes sadne alebo ľahne mimo pomyselného kruhu, alebo ak si pes ľahne mimo štvorca, cvik sa hodnotí ako nevykonaný (0 bodov). Ak pes počas cviku zaujme polohu „Ľahni“ mimo štvorca, hodnotí sa to, ako ukončenie cviku. Vtedy už nie je povolené dať psovi žiaden opravný povel. Aby bol cvik hodnotený, celé telo psa (okrem chvosta) musí byť vo štvorci. Cvik nie je splnený, ak sa pes dvíha, aby si sadol, alebo postavil pred tým, než psovod dal pokyn na zaujatie základného postoja na konci cviku po príchode do štvorca. Ak sa pes pohybuje veľmi pomaly, dostane najviac 6 bodov.

Poznámky: Nie je dovolené ukazovať psovi smery z východiskového bodu, alebo mu ukazovať štvorec pred cvičením. Toto sa hodnotí ako nesplnenie cviku.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

CVIK 7 Aport s určením smeru

Odporúčané povelý: „Vpred“, „Stoj“, vpravo/vľavo signál rukami, „Aport“, „Pust“ „K nohe“ ak si pes predsadá (max. 6 povelov)
Zvukové aj 1 posunkový povel

Vykonanie: V tomto cviku pes aportuje cudzí predmet odložený stewardom na zem vľavo, alebo vpravo (podľa losovania) cca 20 m od východiskového bodu. Pes a psovod sú v základnom postoji. Pes je psovodom vyslaný ku kuželi, ktorý je umiestnený približne 10 m od východiskového bodu. Psovod dáva psovi povel, na základe ktorého musí zastaviť pri kuželi približne v 2 m vzdialenosti od neho. Približne po 3 sekundách, na pokyn stewarda psovod vyšle psa buď k pravej alebo k ľavej činke. Smer je určený žrebom pred vykonaním cviku. Na určenie smeru pohybu psa k činke je možné spolu so zvukovým povelom dať aj posunkový povel. Činka, ktorá je vyžrebovaná (ľavá alebo pravá), je vždy položená na zem ako prvá. Psovod sa riadi pokynmi stewarda.

Inštrukcie: Dôraz je kladený na ochotu psa vykonávať povelý, tempo psa a to, či si zvolí najkratšiu trasu k aportu. Uvedenie psa na smer posunkovými príkazmi vo východiskovom bode je hodnotené ako dotýkanie sa psa a vedie k nesplneniu cvičenia. Predmety položené na zem musia byť pre psa zreteľne viditeľné. Ak pes vybehne pre aport skôr, ako je daný povel, získa najviac 7 bodov. Aby sa cvik hodnotil za splnený, pes musí stáť pri kuželi vo vnútri pomyselného kruhu o polomere 2 m okolo kužela. Ak pes nezastaví v kruhu dostáva 0 bodov. Pes, ktorý si pri kuželi ľahne alebo sadne, dostane najviac 8 bodov. Ak pes aport prekusuje, žuje alebo sa inak s ním hrá, sú mu strhnuté body za hrubú chybu. Pes, ktorý veľmi intenzívne prekusuje, žuje alebo sa s predmetom hrá, nezíska žiaden bod. Ak pes zodvihne nesprávnu činku, cvik sa hodnotí ako nevykonaný (0 bodov). Ak psovod opustí východiskový bod počas vydávania povelov, cvik je hodnotený 0 bodmi.

Vypustenie činky:

Ak psovi vypadne činka, a sám iniciatívne ju zodvihne, dostane najviac 7 bodov. Ak je daný povel „Aport“ navyše, je pridelených najviac 5 bodov. Ak pes vypustí aport vedľa psovoda a psovod ho zodvihne bez toho, že by urobil krok, je pridelených najviac 5 bodov.

Poznámky: Všetky povelý psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda okrem povelu „Stoj“, ktorý vydáva psovod samostatne. Veľkosť aportu musí byť primeraná veľkosti psa. Pes môže odovzdať aport priamo z priradenia k nohe alebo z predsadnutia, kedy nasleduje na pokyn stewarda povel „K nohe“.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 8 Skok cez prekážku a aport cudzieho predmetu

Odporúčané povelý: „Vpred“, „Aport“, „Pust“, „K nohe“
Zvukové povelý

Vykonanie: Psovod a pes sú v základnom postoji približne 3 m pred prekážku, ktorá je nastavená podľa kohútikovej výšky psa zaokrúhlená k najbližším 10 cm. Psovod hádže

aportováciu činku cez prekážku. Keď je vydaný pokyn, psovod dáva povel psovi aportovať činku cez prekážku. Na povel psovoda pes skáče cez prekážku, okamžite a správne uchopí činku a skáče cez prekážku späť. Psovod nemôže pri privolaní opustiť východiskový bod ani psa pri aporte motivovať. Keď pes predsadne s aportom pred psovoda, na pokyn stewarda psovod vydá povel „Pust“ a pes musí činku odovzdať do rúk psovoda. Nasleduje povel „K nohe“, kedy sa pes musí korektne zaradiť ku psovodovi do základného postoja. Odovzdať činku je možné aj zo základného postoja, kedy sa pes priamo po preskoku priradí k nohe psovoda. K dispozícii musia byť tri rozdielne veľkosti (a váhy) drevených čienok, proporcionálne k veľkosti psov. Maximálna váha najväčšej činky je približne 450 g. Avšak je na voľbe psovoda, ktorú činku si vyberie, prihliadnuc na veľkosť psa.

Inštrukcie: Nie je dovolené opakovať odhodenie aportu. Povel „Aport“ musí byť vydaný pred doskokom psa za prekážku. Ak sa pes pri preskoku dotkne prekážky hoci iba jemne, maximálny počet pridelených bodov je 8. Ak pes vyskočí na prekážku a dotyk sa pri preskoku od nej odrazí, alebo ak nepreskočí späť, alebo ak neprinesie aport, cvik je hodnotený ako nevykonaný.

Pustenie predmetu:

Ak pes pustí predmet, ale zodvihne ho z vlastnej iniciatívy, dostane najviac 7 bodov. Ak je daný povel „aport“ navyše, maximálny počet bodov je 5. Ak pes pustí predmet pred psovoda a psovod ho zodvihne bez toho, aby urobil krok, je pridelených 5 bodov. Žuvanie alebo prekusovanie predmetu je penalizované ako hrubá chyba. Ak je žuvanie intenzívne, je pridelených najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne prežúvanie predstavuje nesplneniu cviku (0 bodov).

Poznámky: Všetky povel psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 9 Identifikácia predmetu a aportovanie

Odporúčané povel: „Hľadať“ alebo „aport“, „Pust“ „K nohe“ ak si pes predsadá
Zvukové povel:

Vykonanie: Pred vykonaním cviku 6 si psovod vyberie drevený predmet o rozmeroch 2 cm x 2 cm x 10 cm a nechá si ho pri sebe až do chvíle, kedy nastupuje na cvik 9. Pred odovzdaním predmetu ho psovod označí viditeľnou značkou. Steward odoberá predmet tak, aby sa ho nedotkol (t.j. klieštikmi) a psovod sa otáča chrbtom. Pes sa otáča spolu so psovodom, alebo ostáva sedieť v smere cviku (o tom rozhoduje psovod). Steward umiestňuje označený predmet medzi tri rovnaké neutrálne predmety, uložené v priamke, alebo v kruhu bez toho, aby sa ho dotkol. Predmety by mali byť umiestnené pre všetkých súťažiacich v rovnakom tvare. Pri ukladaní predmetu na zem sa psovod nemôže prizerať. Predmety sú od východiskového bodu vzdialené približne 8 m. Psovod sa otáča na povel stewarda až keď sú predmety položené na zem. Po vydaní povelu psovodom je pes vyslaný, musí nájsť označený predmet, aportovať ho a po pokyne stewarda na povel psovoda odovzdať do ruky psovoda. Po odovzdaní predmetu sa pes priradí na základe povelu ku psovodovi do základnej polohy. Časový limit vykonania cviku je 1 minúta od zahájenia cviku, inak sa cvik hodnotí ako nesplnený.

Inštrukcie : Dôraz by mal byť kladený na ochotu psa pracovať a na jeho rýchlosť. Psovi je dovolené vidieť predmet pred zahájením cviku. Ak pred cvikom psovod dovolí psovi oŕuchať predmet, alebo sa ho dotknúť, dostáva 0 bodov. Žuvanie alebo hryzenie predmetu je penalizované ako hrubá chyba. Ak je žuvanie intenzívne, je pridelených najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne žuvanie alebo prelomenie predmetu má za následok nesplnenie cviku (0 bodov). Ak pes vybehne k predmetom skôr, ako je daný povel, dostane najviac 7 bodov. Ak pes uchopí nesprávny predmet, ale vymení ho bez ovplyvňovania za správny, dostane maximálne 7 bodov. Pri hľadaní predmetu by sa pes nemal dotýkať ostatných predmetov. Ak pes prinesie nesprávny predmet, dostane 0 bodov. Ak pes dostane akýkoľvek povel v priestore nad predmetmi, cvik je hodnotený 0 bodmi. Nevyžaduje sa korektné a presné odovzdanie aportu, ale pes musí odovzdať predmet do ruky psovoda.

Poznámky: Všetky povel psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Pre každého pretekára musí byť pripravených dostatočný počet nových predmetov. Neutrálne predmety môžu byť použité pre všetkých cvičiacich. Predmety, ktoré zobral akýkoľvek pes do papule, nesmú byť už použité a musia byť nahradené inými. Predmety musia byť položené tak, aby boli pre psa dobre viditeľné.

Hodnotenie :   **Koeficient 3**   **Maximálny počet bodov 30**

CVIK 10 Ovládateľnosť na diaľku

Odporúčané povel: „Lahni“, „Zostaň“, 2 x „Sadni“, 2 x „Lahni“
Zvukové a posunkové povel vydané súčasne

Vykonanie: Pes je uložený do polohy „Lahni“ na vopred určené miesto. Hranica je vyznačená za psom líniou (piliny, páska), ktorá je na koncoch označená dvoma značkami. Následne psovod odchádza od psa v priamom smere vpred na vopred vyznačené miesto cca 15 m vzdialené od psa. V tomto bode sa psovod otočí čelom ku psovi. Steward stojí cca 5 m za psom chrbtom ku psovodovi aj ku psovi. Pes by nemal vidieť stewarda, kým ten ukazuje napísané heslá určujúce, v akom poradí má pes zmeniť polohu na základe povelu psovoda. Heslá mení v intervale približne 5 sekúnd. Velené sú polohy „Sadni“, „Lahni“ Každá minimálne dvakrát. Posledný povel pre zmenu polohy musí byť „Lahni“. Cvik končí tak, že psovod pristúpi ku psovi a velí „Sadni“. Poradie pozícií sa môže meniť, ale musí byť pre všetkých súťažiacich rovnaké. Psovod môže používať oba – aj zvukové aj posunkové povel, ale musia byť krátke a používané súčasne.

Inštrukcie : Dôraz sa kládie na to, ako veľmi sa pes posúva, ako rýchlo mení pozície. Taktiež sa hodnotí presnosť pozície. Aby bol pes hodnotený, musí najmenej trikrát zaujať velenú pozíciu. Pes, ktorý jedenkrát nezaujme požadovanú polohu, dostane najviac 8 bodov. Ak sa pes posunie z východiskového bodu, kde bol uložený do polohy „Lahni“ o viac ako je dĺžka jeho tela v akomkoľvek smere, dostáva 0 bodov. Posúvanie vpred a vzad sa sčítavajú. Posledná poloha je „Lahni“. Ak ju pes zmení, pokiaľ k nemu psovod kráča, dostane najviac 8 bodov. Pre hodnotenie cviku je rozhodujúci rozdiel medzi polohou predných labiek psa pri začatí cviku a po jeho ukončení. Prehnané

používanie slovných povelov a zveličovanie alebo nepretržité povely rukami, sú penalizované.

Poznámky: Všetky povely psovoda vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Steward musí byť v zornom poli psovoda. Poradie polôh musí byť pre všetkých psov rovnaké.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

Trieda OB 2

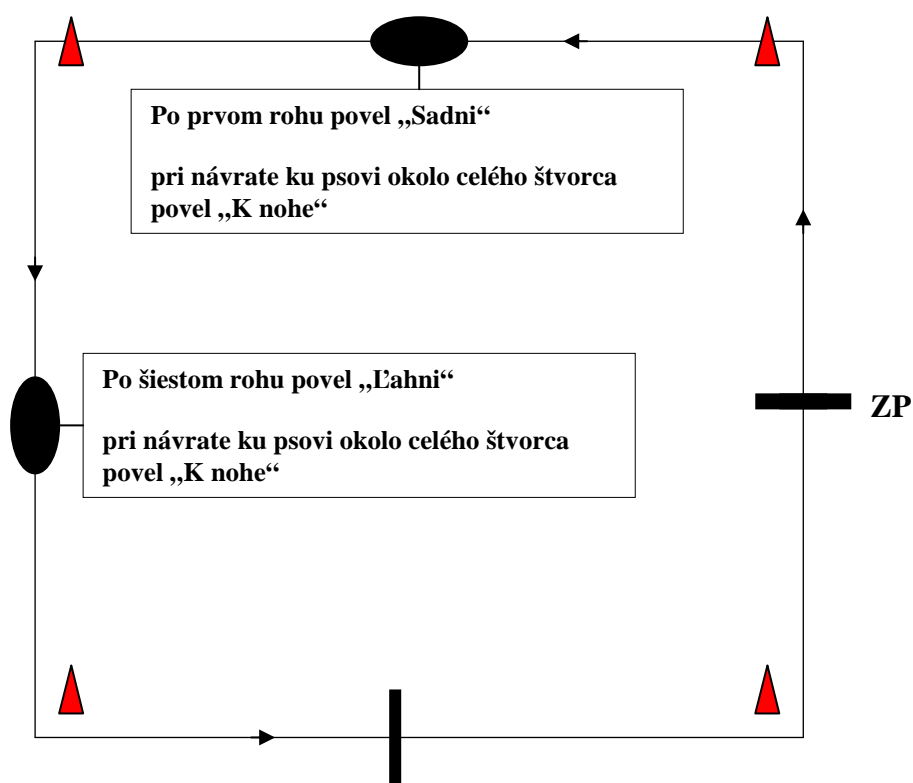
Cvik 4 – Odloženie za pochodu do sedu a do ľahu
(počas cviku psovod prejde 1 a $\frac{3}{4}$ obvodu štvorca)

ZP základný postoi

▬ zastavenie

● poloha

▲ kužel

Trieda OB 2

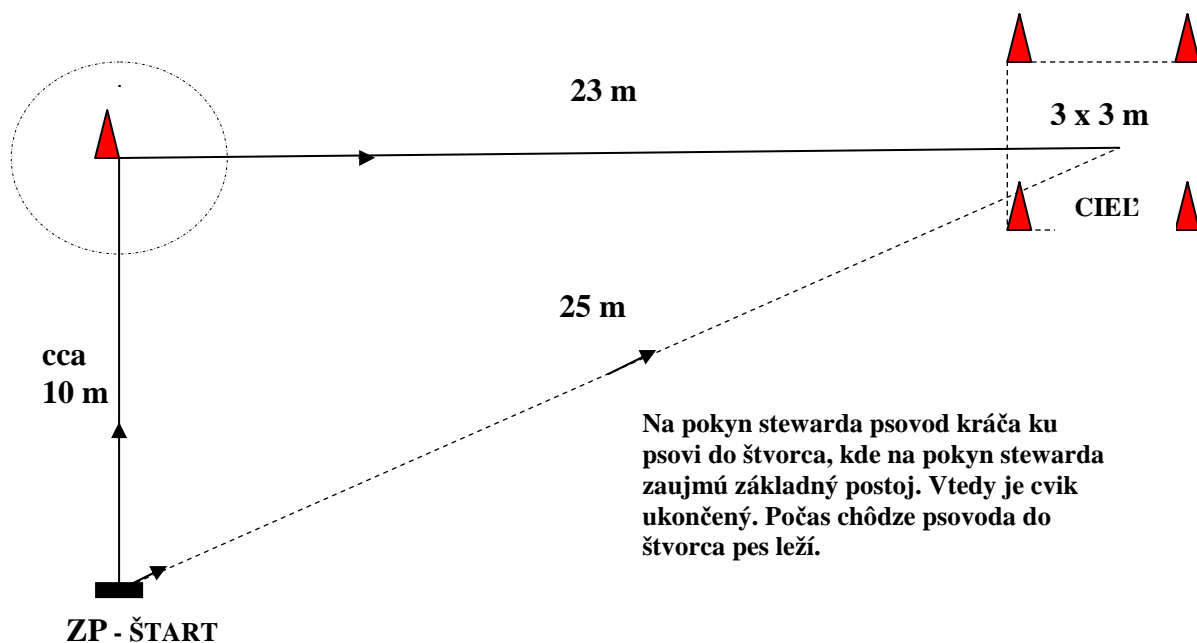
Cvik 6 – Vyslanie s povelom "Lahni" vo štvorci

ZP základný postoj

— pes

- - - psovod
normálny krok

▲ kužeľ

Veličiny sú približné. Vzďialenosť medzi štartom a stredom štvorca je cca 25 m. Vzďialenosť medzi kužeľom a stredom štvorca je 23 m. Uhol medzi spojnicami štartovacieho bodu s kužeľom a kužeľom so stredom štvorca je 90°. Celá schéma môže byť aj zrkadlovo otočená.

Časť V

POPIS, VYKONÁVANIE A HODNOTENIE CVIKOV – Trieda OB 3

CVIK 1 Odloženie v sede v skupine počas 2 minút

Odporúčané povely: „Zostaň“

Zvukové povely

Vykonanie: Na pokyn stewarda sa psovodi spolu so svojimi psami postaví do jedného radu približne v trojmetrových vzdialenostiach od seba. Pes sedí pri psovodovi v základnom postoji. Na povel stewarda psovodi velia psom „Zostaň“. Na pokyn stewarda psovodi spoločne vykročia vpred od svojich psov. Kráčajú bez obzerania sa do určeného úkrytu, kde zostanú 2 minúty. Počas tohto časového intervalu musia psy zotrvať v polohe „Sadni“. Po uplynutí 2 minút sa psovodi vrátia späť na cvičebnú plochu a zaujmú pozíciu v stoji za psom na vopred určenom mieste, kde krátko postoja. Na pokyn stewarda pristúpia ku svojim psom do základného postoja. Pes je pri nohe psovoda. Skupinu tvoria minimálne 3, maximálne 6 psov.

Inštrukcie: Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, taktiež je dovolené prejavíť záujem, ak je naokolo hluk alebo iné rozptyľovanie. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia alebo úzkosti. Všetky ostatné zbytočné pohyby (napr. zdvíhanie labiek) a posúvania znamenajú stratu bodov. Ak pes štekne 1 až 2 krát, strhnú sa mu 1 až 2 body. Neustále štekanie (hlasité) znamená chybu a penalizuje sa 0 bodmi za cvik. . Nedočkavosť, neposednosť, tak ako posúvanie sa z jednej strany na druhú alebo prevaľovanie sa z jednej nohy na druhú, je penalizované podľa intenzity stratou 1 až 2 body. Pes, ktorý vstane, ľahne si, alebo sa odplazí ďalej ako je dĺžka jeho vlastného tela pred uplynutím dvojminútového intervalu, dostane 0 bodov. Pes, ktorý vstane, ľahne si alebo sa pohne, resp. odplazí ďalej ako je dĺžka jeho vlastného tela po uplynutí 2 minútového intervalu a psovod už je vo vnútri cvičebnej plochy, dostane najviac 5 bodov. Ak sa pes postaví a podíde blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Po prerušení všetky psy začínajú cvičiť znova okrem psa, ktorý spôsobil toto prerušenie. Ten má cvik hodnotený 0 bodmi a okamžite musí opustiť cvičebnú plochu.

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Časový interval (nie hodnotenie cviku) začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov v úkryte.

Hodnotenie :   **Koeficient 3**

Maximálny počet bodov 30

CVIK 2 Odloženie v ľahu v skupine počas 4 minút s rozptýlením

Odporúčané povely: „Ľahni“, „Zostaň“, „Sadni“

Zvukové povely

Vykonanie : Psovodi sa spolu so svojimi psami postavlia do jedného radu približne v trojmetrových vzdialenostiach od seba. Pes sedí pri psovodovi v základnom postoji. Odloženie do ľahu zo základného postoja vykonávajú psy na povel jeden po druhom. Psy sú odkladaní povelom „Ľahni“ zľava doprava a pred ukončením cviku povelom „Sadni“ sprava doľava tak, aby prvý, čo si ľahol bol posledný, ktorý si sadne a naopak. Na začiatku cvičenia steward dáva pokyn na vydanie povelu „Ľahni“. Keď sú všetky psy v polohe ľahni, steward vyzýva na vydanie posledného povelu „Zostaň“. Na povel stewarda psovodi spoločne odkráčajú z dohľadu psov do úkrytu, kde zostávajú počas 4 minút. Psy sú cca po 2 minútach v odložení podrobení rozptýleniu, napr. osoba prechádza vlnovito pomedzi odložených psov. Po uplynutí 4 minútového intervalu je psovodom daný povel kráčať spolu späť na cvičebnú plochu a zaujať polohu v stojí približne 3 metre za ich psom. Po chvíli je psovodom velené, aby pristúpili ku svojim psom a vydali jeden po druhom povel na priradenie psa k nohe. Skupinu tvoria minimálne 3 psy, maximálne 6 psov.

Inštrukcie: Psovi je dovolené otočiť hlavu a poobzerať sa dookola, taktiež je dovolené prejavíť záujem, ak je naokolo hluk alebo iné rozptyľovanie. Avšak toto nesmie byť znakom znepokojenia alebo úzkosti. Všetky ostatné zbytočné pohyby a posúvania znamenajú jasnú stratu bodov. Pes, ktorý sa postaví, alebo si sadne pokiaľ psovodi sú mimo dohľad, alebo sa plazí viac ako na dĺžku svojho tela, cvik nesplnil (0 bodov). Ak si pes sadne, alebo sa postaví po ukončení 4 minútového intervalu a psovod je už na cvičebnej ploche, dostane najviac 5 bodov. Body sa strhnú aj za štekánie, alebo kňučánie. Ak pes štekne 1-2 krát, strhnú sa mu 1 až 2 body. Neustále štekánie (hlasité) znamená chybu a penalizuje sa 0 bodmi za cvik. Nedočkavosť, neposednosť, všetky zbytočné pohyby, čuchánie, tak ako aj prevaľovanie sa z jedného boku na druhý, je penalizované podľa intenzity stratou 1 až 2 body. Ak sa pes postaví a pristúpi blízko k druhému psovi tak, že hrozí obava konfliktu alebo bitky, cvičenie musí byť zastavené. Následne na to začínajú všetky psy cvičiť odznova okrem psa, ktorý spôsobil prerušenie. Ten má cvik hodnotený 0 bodmi a okamžite musí opustiť cvičebnú plochu.

Poznámky: Všetky povel psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Časový interval (nie hodnotenie cviku) začína plynúť až vtedy, keď sú všetci psovodi vzdialení od psov v úkryte. Predmetom hodnotenia je aj rýchlosť zaujatia polohy „Ľahni“. Poloha SFINGA nie je povinná. Avšak polohu, ktorú pes zaujme po povel psovoda „Ľahni“, musí dodržať a nezmeniť ju až do ukončenia cviku.

Hodnotenie: Koeficient 2

Maximálny počet bodov 20

CVIK 3 Chôdza pri nohe

Odporúčané povel: „K nohe“ (vždy pri vykročení zo základného postoja, zmeny rýchlosti chôdze, pri obratoch na mieste a úkrokoch)
Zvukové povel

Vykonanie: Chôdza pri nohe je vykonávaná v normálnom a pomalom kroku a pri pokluse spolu so zmenou smeru chôdze, obratmi na mieste, úkrokmi a zastaveniami na vopred stanovenej trase (pozri schému). Dvojica musí predviesť najmenej zastavenie (5 x), obrat vľavo (8 x), obrat vpravo (8 x), čelom vzad (6 x), 2 úkroky vpravo, 2 úkroky vľavo, 2 úkroky dozadu, obraty na mieste: vľavo bok, vpravo bok, čelom vzad. Psovod si

môže vybrať, či bude robiť čelom vzad doľava alebo doprava. Pes by mal ochotne a dobrovoľne nasledovať psovoda, kráčajúc popri jeho ľavej strane, na úrovni ramena psovoda súčasne s jeho ľavým kolenom, nasledujúc ho v paralelnej línii. Psovi je dovolené po pokyne čelom vzad obiehať okolo psovoda po pravej strane, ale veľmi tesne, alebo sa priradiť priamo k nohe psovoda. Pes musí byť tiež preverený v situácii, keď sa psovod premiestňuje dva alebo tri kroky rôznymi smermi zo základnej pozície a keď psovod vykonáva obraty na mieste. Ak psovod zastane, pes musí okamžite bez povelu zaujať základnú pozíciu pri nohe.

Inštrukcie: Povel k nohe môže byť daný vždy pri vykročení, pri zmene rýchlosti chôdze, pri obratoch na mieste a pri úkrokoch. Ak psovod zastane, pes musí okamžite bez povelu zaujať základnú pozíciu pri nohe. Obiehanie pri poveloch čelom vzad, ako aj priradovanie sa psa k ľavej nohe sú prípustné. Všetky psy v jednej skúške alebo preteku musia vykonať chôdzu pri nohe podľa tej istej schémy. Pes, ktorý odíde od psovoda, alebo nasleduje psovoda s odstupom viac ako pol metra za ním počas väčšej časti cvičenia cvik nesplnil. Ak sa pes pohybuje pomaly, dostane najviac 6 až 7 bodov. Strata kontaktu so psom a povel navyše sú považované za chyby. Za nedokonalú, neúplnú pozíciu pri nohe sú strhnuté 2 body. Počas cviku psovod prirodzene pohybuje ramenami, avšak sa psa nesmie dotýkať.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

Cvik 4 Odloženie za pochodu do stoja, do sedu a do ľahu

Odporúčané povel:

„K nohe“, „Stoj“, „K nohe“, „Sadni“, „K nohe“, „Ľahni“, „K nohe“ (max. 7 povelov)

Zvukové povel

Vykonanie: Cvik je vykonaný za pochodu vo štvorci cca 8 m x 8 m (pozri schému). Psovod so psom sa pohybuje proti smeru hodinových ručičiek (sprava doľava) tak, že obraty sú robené na rohoch doľava. Počas pochodu psovod dáva psovi povel na základe inštrukcií stewarda tak, aby pes vykonal postupne polohy „Stoj“, „Sadni“, „Ľahni“. Štvorec vyznačujú na rohoch kužele. Východiskový bod cviku je v strede prvej strany štvorca. Steward dáva pokyn psovodovi, aby dal povel psovi zostať v polohe „Stoj“, keď dosiahnu približne stred ďalšej (druhej) strany, kým psovod pokračuje v chôdzi okolo štvorca. Po tom, čo opäť dôjde ku psovi, psovod vydá za pochodu, bez pokynu stewarda povel „K nohe“. Cvičenie pokračuje tak, že psovod vydáva povel psovi na zaujatie polohy „Sadni“ v strede tretej strany, pes sedí, psovod obíde štvorec, pri psovi dá povel „K nohe“ a v strede štvrtej strany odloží psa do polohy „Ľahni“. Cvik je ukončený, keď obaja dosiahnu znovu východiskový bod, po tom, čo psovod obíde 4-krát štvorec.

Inštrukcie: Hodnotí sa, či pes zaujal pozície bez zaváhania a rýchlo. Pes musí zaujať požadovanú polohu najneskôr, kým psovod príde k druhému kuželu strany, na ktorej je pes odložený. Ak sa pes zastaví jedenkrát v nesprávnej polohe (napr. je v polohe Sadni namiesto Ľahni), budú mu strhnuté 2 body za každú nesprávne zaujatú polohu v limite. Ak pes nezaujme polohu (vôbec nezastaví), budú mu strhnuté 3 body. Pes sa nesmie po povere pohnúť viac ako o jednu dĺžku svojho tela. Aby bol pes bodovo ohodnotený, musia byť vykonané najmenej dve pozície. Poloha SFINGA je povinná. Psovod nesmie

výrazne ovplyvňovať psa telom, inak mu budú strhnuté body. V hodnotení sa dôraz kladie taktiež na chôdzu pri nohe. Pomalý pohyb, zaostávanie alebo predbiehanie, zaoblené rohy sa považujú za chyby. Rohy musia byť obchádzané v tvare uhla 90° .

Poznámky: Pri chôdzi, kedy sa pes z ľahu pripojí ku psovodovi, si psovod určuje povel sám. Pri ukončení cviku pri zaujatí do základného postoja nie je použitý žiaden povel – ani stewarda ani psovoda. Všetky ostatné povelky sú vykonávané na základe slovných pokynov stewarda.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 5 Privolanie s povelmi „Stoj“, „Ľahni“

Odporúčané povelky: „Ľahni“, „Zostaň“, „Ku mne“, „Stoj“, „Ku mne“, „Ľahni“ „Ku mne“
Namiesto zvukových povelov „Stoj“ a „Ľahni“ môžu byť vydané signály rukami

Vykonanie: Pes je uložený do pozície „Ľahni“ a psovod kráča od neho približne 30 – 35 m vo vyznačenom priamom smere. Východiskový bod, kde pes zostáva v polohe ľahni a koniec úseku, kde sa postaví psovod čelom ku psovi, sú vyznačené kuželmi. Psovod odchádza od psa bez zastavenia a obzerania sa. Na pokyn stewarda psovod privoláva psa. Keď je pes približne v jednej tretine vzdialenosti, psovod vydá povel „Stoj“. Pes musí okamžite zastaviť. Na pokyn stewarda psovod opäť privoláva psa. Keď je pes približne v druhej tretine vzdialenosti pri značke, psovod velí „Ľahni“. Po druhom zastavení, na pokyn stewarda psovod privoláva psa k sebe („Ku mne“, „K nohe“). Steward nariaďuje psovodovi povelky iba predtým, keď psovod má privolať psa, nie keď ho zastavuje. Môžu byť použité aj zvukové povelky aj signály rukou, ale vždy iba jeden na jednu polohu, nie súbežne. Meno psa môže byť kombinované s prvým povelom na privolanie, ale meno a povel nesmú byť vydané tak, aby predstavovali dva oddelené povelky.

Inštrukcie: Je dôležité, aby pes reagoval ochotne a snaživo na všetky vydané povelky. Pes sa musí pohybovať primeranou rýchlosťou a prinajmenšom byť v pokluse. Pomalý pohyb je chyba. Na povel „Stoj“, „Ľahni“ musí pes reagovať okamžite. Pri hodnotení zastavenia je zohľadňovaná reakcia psa na povel a rýchlosť zastavenia s prihliadnutím na plemeno psa. Pes nesmie od vydania povelu po zastavenie prebehnúť viac ako je trojnásobok dĺžky jeho tela. Ak pes prebehne bod zastavenia trojnásobne, nedostane žiadne body (za polohu). Ak pes zastaví samostatne bez povelu, je to považované za hrubú chybu. Za opakovaný povel sú strhnuté body. Ak sú dané viac ako 3 povelky na privolanie, maximálne bodové ohodnotenie je 6 bodov. Tretie privolanie na jednotlivú pozíciu je hodnotené ako nezvládnutie cviku (0 bodov). Ak pes vynechá jednu pozíciu (t.j. nezastaví v rámci limitu) sú mu strhnuté 4 body. Ak pes nezvládne zastaviť na oboch pozíciách, alebo zaujme nesprávnu pozíciu ako bol povel, cvik sa hodnotí ako nevykonaný. Ak pes zastaví raz v nesprávnej pozícií (tzn. na povel stoj si napr. ľahne) sú mu strhnuté 3 body. Ak si pes sadne alebo vstane pred vydaním prvého privolávacieho povelu, dostane maximálne 7 bodov. Ak sa pes pohne viac ako o jednu dĺžku svojho tela predtým, než je vydaný privolávací povel, cvik sa hodnotí ako nesplnený (0 bodov).

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

CVIK 6 Vyslanie vpred s povelom „Ľahni“ a privolanie

Odporúčané povelý: „Vpred“, „Stoj“, „Vpravo/ vľavo“ (signál ramenom), „Ľahni“, „K nohe“

Zvukové aj 1 posunkový povel

Vykonanie: Cvik sa cvičí podľa schémy. Pes je vyslaný smerom ku kužeľu približne 10 m od východiskového bodu. Pri kuželi mu psovod velí „Stoj“. Pes musí zaujať pozíciu v stoji vo vnútri pomyselného kruhu o polomere 2 m okolo kužeľa. Približne po 3 sekundách, na pokyn stewarda psovod vysielá povelom psa do 3 m x 3 m veľkého štvorca, ktorý je od východiskového bodu vzdialený 23 m. Tu je možné dať psovi pri vydaní zvukového povelu súčasne aj posunkový povel. Štvorec je umiestnený najmenej 3 – 5 m od hranice cvičebnej plochy. Kužele označujú štvorec na každom rohu. Viditeľná línia (napr. páska, kriedová čiara, línia z pilín) spája kužele na ich vonkajšej strane. Hneď ako je pes vo štvorci, psovod velí „Ľahni“. Steward vydáva pokyn psovodovi, aby kráčal priamo ku psovi. Približne 2 m od psa, steward dáva pokyn psovodovi, aby zahol a približne po 10 m opäť zahol a kráčal smerom k východiskovému bodu. Po ďalších 10 m je psovod vyzvaný, aby privolal psa, kým pokračuje v chôdzi v priamom smere k východiskovému bodu. Pes sa za pochodu priradí k nohe psovoda.

Pes musí ku kužeľu a do štvorca aspoň klusať. Pohybuje sa v priamej línii, do štvorca vstupuje spredu. Uhol medzi pokračujúcou líniou východiskového bodu a kužeľom a medzi kužeľom a stredom štvorca je 90°.

Inštrukcie: Dôraz sa kladie na ochotu psa sledovať inštrukcie a povelý, rýchlosť psa a priame smery. Pre získanie 10 bodov nesmie psovod počas cviku použiť viac ako 6 povelov. Šiesty povel je povel „Stoj“ vo štvorci. Pes musí sledovať povelý. Jedna z možností je, keď pes vstúpi do štvorca použiť iba povel „Ľahni“, a tak bude použitých iba 5 povelov. Body sa strhávajú aj za to, ak pes necvičí na základe povelov ale samostatne. To znamená, že napr. povel „Stoj“ pri kuželi a povel „Ľahni“ vo štvorci musia byť vydané. Psovod vykročí ku štvorcu iba vtedy, ak už vydal povel „Ľahni“. Ak vykročí skôr, cvik nezvládol (0 bodov). Ak psovod dáva viac podnetov (napr. pohyby telom navyše), nemôže dosiahnuť viac ako 8 bodov. Pes musí mať všetky 4 labky vo vnútri pomyselného kruhu okolo kužeľa. Pes, ktorý zaujme pri kuželi pozíciu v sede alebo v ľahu, dostane najviac 8 bodov. Ak si pes sadne alebo ľahne mimo pomyselného kruhu, alebo ak si pes ľahne mimo štvorca, cvik sa hodnotí ako nevykonaný (0 bodov). Ak pes počas cviku zaujme polohu „Ľahni“, hodnotí sa to, ako ukončenie cviku. Vtedy už nie je povolené dať psovi žiaden opravný povel. Pre získanie bodov celé telo psa (okrem chvosta) musí byť vo štvorci. Cvik nie je splnený, ak sa pes dvíha, aby si sadol, alebo sa postavil pred tým, než psovod vykoná druhý obrat. Ak sa pes zdvíha (sedí alebo stojí) po psovodovom druhom obrate pred tým, než ho psovod znovu privolá, dostane najviac 5 bodov. Ak sa pes pohybuje a prekročí ohraničenie pred tým, než je privolaný, cvik sa hodnotí ako nesplnený. Ak sa pes pohybuje veľmi pomaly, dostane najviac 6 bodov.

Poznámky: Nie je dovolené ukazovať psovi smery z východiskového bodu, alebo mu ukazovať štvorec pred cvičením. Toto sa hodnotí ako nesplnenie cviku.

Hodnotenie :   **Koeficient   4**   **Maximálny počet bodov   40**

CVIK 7 Aport s určením smeru

Odporúčané povely: „Vpred“, „Stoj“, vpravo alebo vľavo signál ramenom, „Aport“, „Pust“, „K nohe“ ak si pes predsadá
Zvukové aj posunkové.

Vykonanie: Tri drevené činky zhodnej veľkosti sú umiestnené v rade približne 5 m bokom jeden od druhého tak, aby boli ľahko viditeľné. Východiskový bod je približne 20 m od strednej činky. Pes je vyslaný ku kužeľu, ktorý je umiestnený približne 10 m od východiskového bodu. Psovi je daný povel, na základe ktorého musí bežať ku kužeľu a zastaviť pri ňom vo vzdialenosti od 2 m od neho. Približne po 3 sekundách na pokyn stewarda psodov vyše psa buď k pravej alebo k ľavej činke. Smer je určený žrebom pred vykonaním cviku. Na určenie smeru pohybu psa k činke, je možné spolu so zvukovým povelom dať aj posunkový povel. Pes by mal činku aportovať a na základe pokynu stewarda odovzdať aport psodovi. Psod sa riadi pokynmi stewarda.

Psod a pes stoja na východiskovom bode čelom k strednému aportu vo vzdialenosti približne 20 m. Steward položí tri činky, po tom čo je určené žrebom, ktorá z nich bude aportovaná. (Stredná činka nikdy nie je losovaná). Činka, ktorá je vyžrebovaná (ľavá alebo pravá), je vždy položená na zem ako prvá.

K dispozícii majú byť dostupné tri veľkosti činiek (max. okolo 450 g), vhodné pre rozdielne plemená. Veľkosť činky by mala byť zvolená s ohľadom na veľkosť psa, ale závisí od psodov, ktorú z veľkostí si zvolí.

Inštrukcie: Dôraz je kladený na ochotu psa vykonávať povely, tempo psa a to, či si zvolí najkratšiu trasu k aportu. Predmety položené na zem musia byť pre psa zreteľne viditeľné. Ak pes vybehne pre aport skôr, ako je daný povel, získa najviac 7 bodov. Uvedenie psa na smer posunkovými príkazmi vo východiskovom bode je hodnotené ako dotýkanie sa psa a vedie k nesplneniu cvičenia. Aby sa cvik hodnotil za splnený, pes musí stáť pri kuželi vo vnútri pomyselného kruhu o polomere 2 m okolo kužeľa. Ak pes nezastaví v kruhu dostáva 0 bodov. Pes, ktorý si pri kuželi ľahne alebo sadne, dostane najviac 8 bodov. Žuvanie alebo prekusovanie činky musí byť penalizované znížením bodov na 7 alebo menej. Ak žuvanie je intenzívne, je pridelených najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne prežúvanie alebo vypadnutie činky sa hodnotí ako nesplnenie cviku (0 bodov). Avšak ak pes na prvý raz uchopí činku, nebude penalizovaný. Ak pes zodvihne nesprávnu činku, cvik sa hodnotí ako nevykonaný (0 bodov). Trestné body za povely navyše musia byť v súlade so všeobecnými pravidlami a s cvikom 6.

Vypustenie činky:

Ak psodov vypadne činka, a sám iniciatívne ju zodvihne, dostane najviac 7 bodov. Ak je daný povel „Aport“ navyše, dostane najviac 5 bodov. Ak pes vypustí aport vedľa psodov a psodov ho zodvihne bez toho, že by urobil krok, dostane najviac 5 bodov.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 8 Skok cez prekážku a aport kovového predmetu

Odporúčané povely: „Vpred“, „Aport“ a „Pust“, „K nohe“ ak si pes predsadá
Zvukové povely

Vykonanie : Psovod a pes v základom postoji sú približne 3 m pred prekážkou, ktorá je nastavená podľa kohútikovej výšky psa zaokrúhlená k najbližších 10 cm. Psovod hádže na pokyn stewarda kovový aport cez prekážku. Na pokyn psovod dáva povel psovi aportovať činku cez prekážku. Na povel psovoda pes skáče cez prekážku, okamžite a správne uchopí činku a skáče cez prekážku späť. Psovod nemôže pri privolaní opustiť východiskový bod ani psa pri aporte motivovať. Keď pes predsadne s aportom pred psovoda, na pokyn stewarda psovod vydá povel „Pust“ a pes musí činku odovzdať do rúk psovoda. Nasleduje povel „K nohe“, kedy sa pes musí korektne zaradiť ku psovodovi do základného postoja. Odovzdať činku je možné aj zo základného postoja, kedy sa pes priamo po preskoku priradí k nohe psovoda. K dispozícií musia byť tri rozdielne veľkosti (a váhy) kovových činiek, proporcionálne k veľkosti psov. Maximálna váha najväčšej činky je približne 200 g. Avšak je na voľbe psovoda, ktorú činku si vyberie, prihliadnuc na veľkosť psa.

Inštrukcie: Nie je dovolené opakovať odhodenie aportu. Povel „Aport“ musí byť vydaný pred doskokom psa za prekážku. Ak sa pes pri preskoku dotkne prekážky hoci iba jemne, maximálny počet pridelených bodov je 8. Ak pes vyskočí na prekážku a dotyk sa pri preskoku od nej odrazí, alebo ak nepreskočí späť, cvik je hodnotený ako nevykonaný.

Pustenie predmetu:

Ak pes pustí predmet, ale zodvihne ho z vlastnej iniciatívy, dostane najviac 7 bodov. Ak je daný povel „Aport“ navyše, maximálny počet bodov je 5. Ak pes pustí predmet pred psovoda a psovod ho zodvihne bez toho, aby urobil krok, dostane 5 bodov. Žuvanie alebo prekusovanie predmetu je penalizované ako hrubá chyba. Ak je žuvanie intenzívne, dostane najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne prežúvanie alebo vypadnutie činky predstavuje nesplneniu cviku (0 bodov).

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 9 Identifikácia predmetu a aportovanie

Odporúčané povely: „Hľadaj“ alebo „Aport“, „Pust“, „K nohe“ ak si pes predsadá
Zvukové povely

Vykonanie: Pred vykonaním cviku podá steward psovodovi drevený predmet o rozmeroch 10 cm x 2 cm x 2 cm, ktorý psovod označí viditeľnou značkou. Psovod môže tento označený predmet podržať vo svojej ruke približne 5 sekúnd. Vtedy nie je psovi dovolené dotýkať sa, alebo čučať tento predmet. Steward odoberá predmet tak, aby sa ho nedotkol (t.j. klieštikmi) a psovod sa otáča chrbtom. Pes sa otáča spolu so psovodom, alebo ostáva sedieť v smere cviku. Steward odkráča umiestniť označený predmet na terén alebo dlážku bez toho, aby sa ho dotkol spolu s ďalšími 5 rovnakými predmetmi vo vzdialenosti približne 10 m od psovoda. Steward sa môže rukou dotýkať ďalších 5 predmetov, ktoré tiež položí na zem. Predmety sú umiestnené v kruhu alebo v

horizontálnej línii približne 25 cm vzdialené jeden od druhého. Potom je psovod vyzvaný, aby sa otočil a dal povel psovi aportovať ním označený predmet. Pes by mal nájsť psovodov predmet, aportovať ho a odovzdať psovodovi. Predmety by mali byť umiestnené pre všetkých súťažiacich v rovnakom tvare (v kruhu na kope alebo v línii), ale pozícia predmetu psovoda sa môže líšiť. Avšak v prípade horizontálnej línie predmet psovoda nesmie byť na vonkajšej pozícii (na kraji radu). Časový limit vykonania cviku je pol minúty. Pre každého pretekára musí byť pripravených 6 nových predmetov.

Inštrukcie : Dôraz by mal byť kladený na ochotu psa pracovať a na jeho rýchlosť. Cvik sa hodnotí ako nesplnený aj vtedy, ak psovod dovolí psovi čuchať alebo inak sa dotýkať predmetu pred tým, než je odovzdaný stewardovi. Taktiež sa cvik hodnotí ako nesplnený, ak psovod vydá psovi povel, keď je pes pri predmetoch, alebo ak pes zodvihne nesprávny predmet. Ak pes prinesie nesprávny predmet, dostane 0 bodov. Ak pes dostane akýkoľvek povel v priestore nad predmetmi, cvik je hodnotený 0 bodmi. Žuvanie alebo hryzenie predmetu je penalizované ako hrubá chyba. Ak pes vybehne k predmetom skôr, ako je daný povel, dostane najviac 7 bodov. Ak žuvanie je intenzívne, dostane najviac 5 bodov. Veľmi intenzívne žuvanie alebo prelomenie predmetu sa hodnotí ako nesplnenie cviku (0 bodov), avšak ak pes na prvý raz uchopí predmet, ktorý mu vypadol, nebude penalizovaný.

Pustenie predmetu:

Ak pes pustí predmet, ale zodvihne ho sám z vlastnej iniciatívy, dostane najviac 7 bodov. Ak je daný povel "Aport" navyše, maximálny počet pridelených bodov je 5. Ak pes pustí predmet pred psovoda a psovod ho zodvihne bez toho, aby urobil krok, dostane 5 bodov.

Hodnotenie: Koeficient 3

Maximálny počet bodov 30

CVIK 10 Ovládateľnosť na diaľku

Povely : "Ľahni" "Zostaň", 2 x "Sadni", 2 x "Vstaň", 2 x "Ľahni", Sadni"(max. 9 povelov)
Zvukové a posunkové povely vydané súčasne

Vykonanie : Pes je uložený do polohy „Ľahni“ na vopred určené miesto. Hranica je vyznačená za psom líniou (piliny, páska), ktorá je na koncoch označená dvoma značkami. Keď je daný pokyn, psovod odchádza od psa a premiestni sa na vyznačené miesto približne 15 m pred psa. Pes by mal zmeniť svoju pozíciu 6-krát (vstaň / sadni / ľahni) a zostať na pôvodnom mieste. Poradie pozícií sa môže meniť, ale musí byť pre všetkých súťažiacich rovnaké. Každá pozícia musí byť urobená dvakrát a posledný povel pre zmenu pozície musí byť „Ľahni“. Steward stojí cca 5 m za psom chrbtom ku psovodovi aj ku psovi. Pes by nemal vidieť stewarda, kým ten ukazuje napísané heslá určujúce, v akom poradí má pes zmeniť polohu na základe povelu psovoda. Heslá mení v intervale približne 3 sekundy. Psovod môže používať oba – aj zvukové povely aj povely rukou, ale musia byť krátke a používané súčasne.

Inštrukcie: Dôraz sa kladie na to, ako veľmi sa pes posúva, ako rýchlo mení pozície. Taktiež sa hodnotí presnosť pozície. Aby bol pes hodnotený, musí najmenej päťkrát zaujať velenú pozíciu. Pes, ktorý jedenkrát nezaujme požadovanú polohu, dostane najviac 7 bodov. Ak sa pes posunie z východiskového bodu, kde bol uložený do polohy

„Ľahni“ o viac ako je dĺžka jeho tela v akomkoľvek smere, dostáva 0 bodov. Posúvanie vpred a vzad sa sčítajú. Posledná poloha je „Ľahni“. Ak si pes sadne predtým, než príde psovod, dostane najviac 8 bodov. Pre hodnotenie cviku je rozhodujúci rozdiel medzi polohou predných labiek psa pri začatí cviku a po jeho ukončení. Intenzívne používanie slovných povelov a zveličovanie alebo nepretržité povely rukami sú penalizované stratou bodov.

Poznámky: Všetky povely psovod vyslovuje na základe slovných pokynov stewarda. Steward musí byť v zornom poli psovoda. Poradie polôh musí byť pre všetkých psov rovnaké.

Hodnotenie: Koeficient 4

Maximálny počet bodov 40

Trieda OB 3 – možný variant

Cvik 3 – Chôdza pri nohe

ZP základný postoj

 obrat

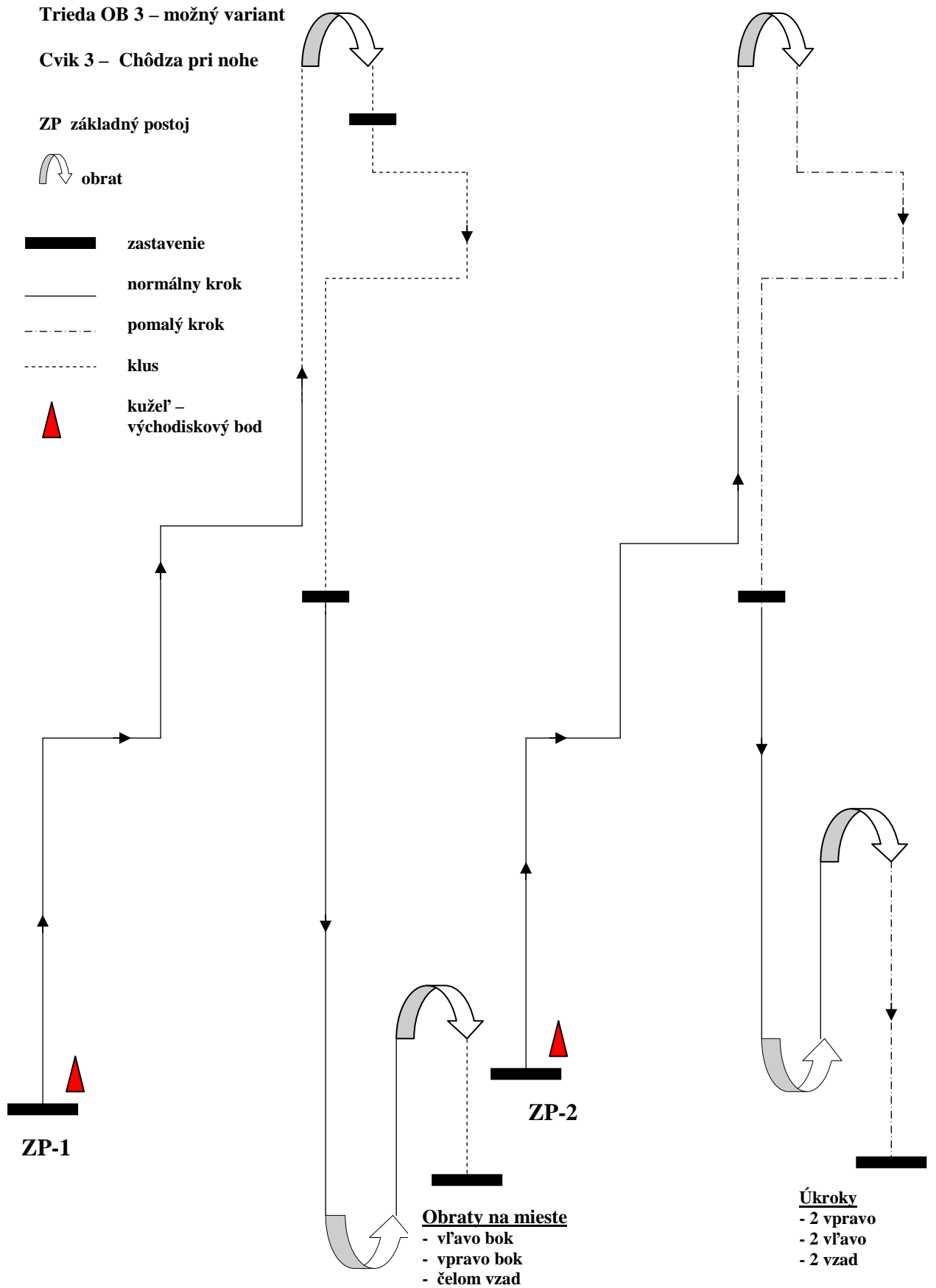
 zastavenie

 normálny krok

 pomalý krok

 klus

 kužeľ –
východiskový bod

Trieda OB 3

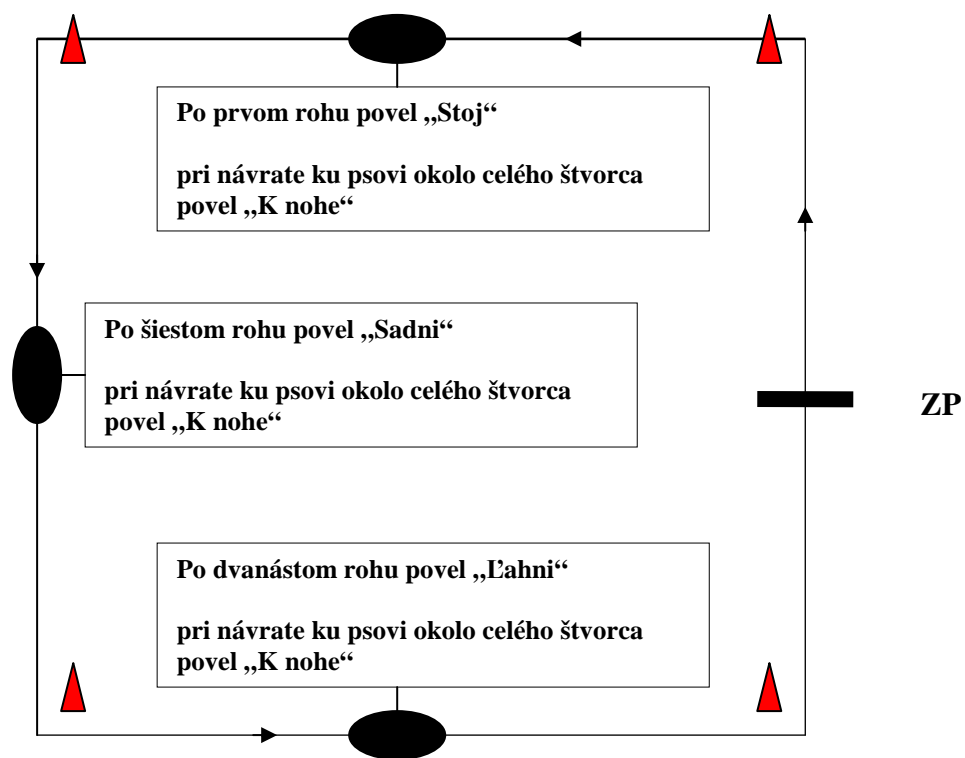
Cvik 4 – Odloženie za pochodu do stoja, do sedu a do ľahu
(počas cviku psovod prejde 4 krát obvod tvorca)

ZP základný postoj

▬ zastavenie

● poloha

▲ kužel

Trieda OB 3

Cvik 6 – Vyslanie s príkazom "Lahni" a privolanie

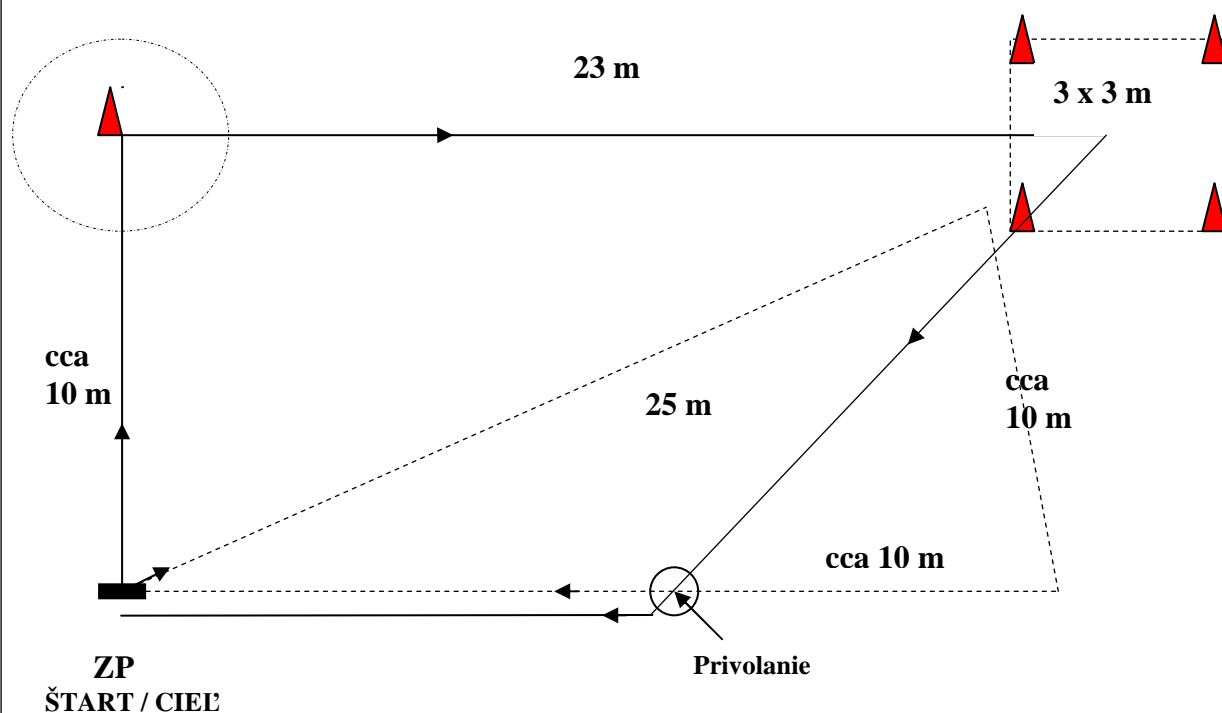
ZP základný postoj

— pes

----- psovod

■ zastavenie

▲ kužeľ

Veličiny sú približné. Vzďialenosť medzi štartom a stredom štvorca je cca 25 m a vzdialenosť medzi kužeľom a stredom štvorca je 23 m. Uhol medzi spojnicami štartovacieho bodu s kužeľom a kužeľom so stredom štvorca je približne 90°. Celá schéma môže byť aj zrkadlovo otočená.